

RAPORT SAMOOCENY

OCENA PROGRAMOWA (PROFIL OGÓLNOAKADEMICKI)

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej oceniany kierunek studiów:

UNIwersytet Gdański

Nazwa ocenianego kierunku studiów: **HISTORIA**

1. Poziom/y studiów: **pierwszy i drugi stopień**
2. Forma/y studiów: **stacjonarne (I i II stopień) i niestacjonarne (I stopień)**
3. Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek: **Historia***

Dziedzina nauki	Dyscyplina naukowa	Punkty ECTS	
		liczba**	%
Historia – studia stacjonarne I stopnia			
Nauki humanistyczne	Historia	130	100%
Historia – studia niestacjonarne I stopnia			
Nauki humanistyczne	Historia	128	100%
Historia – studia stacjonarne II stopnia			
Nauki humanistyczne	Historia	71	100%

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów

Pełen wykaz efektów uczenia się zakładanych dla I i II stopnia studiów stacjonarnych oraz I stopnia studiów niestacjonarnych na kierunku *Historia* – por. załącznik nr 1, część I, dokument nr 1.

Skład zespołu przygotowującego raport samooceny

Imię i nazwisko	Tytuł lub stopień naukowy/stanowisko/funkcja pełniona w uczelni
[REDAKTOWANE]	dr hab., prof. UG – Dyrektor IH WH UG
[REDAKTOWANE]	dr hab., prof. UG – Prodzikan ds. Kształcenia WH UG
[REDAKTOWANE]	dr hab., prof. UG – Z-ca Dyrektora IH WH UG
[REDAKTOWANE]	dr hab., prof. UG – Prodzikan ds. Nauki WH UG

* Zgodnie z aktualnie obowiązującą uchwałą Senatu Uniwersytetu Gdańskiego z dnia 26.04.2012 efekty kształcenia na kierunku Historia odnoszą się do dyscyplin z dziedziny nauk humanistycznych. Obecnie finalizowane są prace nad dostosowaniem programu studiów na kierunku Historia do wymogów ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. 2018 poz. 1668) oraz rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz.U. 2018 poz. 1861). Kierunek zostanie przyporządkowany do dyscypliny Historia.

** Z uwagi na zróżnicowanie specjalizacji, w ramach których prowadzone są zajęcia z różnych dyscyplin, podstawą zestawienia jest blok zajęć wspólnych dla kierunku. W konsekwencji liczba punktów jest niższa niż wymagane odpowiednio 180/120 punktów na studiach I i II stopnia. Łącznie ze specjalizacją wymagana liczba punktów jest w toku studiów osiągnięta.

Spis treści

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów.....	1
Skład zespołu przygotowującego raport samooceny	1
Prezentacja uczelni.....	3
Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim	4
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się.....	4
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	8
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie.....	15
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	19
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie.....	22
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	25
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku.....	26
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	29
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	34
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	34
Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów	37

Prezentacja uczelni

Należy krótko przedstawić aktualne, istotne informacje charakteryzujące uczelnię w powiązaniu z prowadzeniem ocenianego kierunku studiów (rekomendowane co najwyżej 1800 znaków).

- Uniwersytet Gdański (UG) – największa, najnowocześniejsza i najważniejsza uczelnia wyższa w regionie pomorskim – rozpoczął działalność w dniu 1 VII 1970 r.;
- w 1990 r. z Wydziału Humanistycznego wydzielony został Wydział Filologiczno-Historyczny, a ten w 2008 r. podzielono na dwie odrębne jednostki;
- Wydział Historyczny (WH) został formalnie utworzony w dniu 1 I 2008 r. na mocy *Uchwały Senatu UG nr 67/07 z dnia 25 X 2007 r.* jako 11 wydział UG i rozpoczął działalność w dniu 1 IX 2008 r.;
- pierwszym dziekanem został prof. dr hab. ██████████, a po nim w 2012 r. prof. dr hab. ██████████;
- WH dwukrotnie w latach 2009-2012 i 2013-2016 uzyskał kategorię „A”;
- strukturę organizacyjną Wydziału tworzą 3 Instytuty: Historii, Archeologii i Etnologii oraz Historii Sztuki, w których łącznie zatrudnionych jest 81 nauczycieli akademickich (w tym w IH – 41, w IAiE – 25 i w IHS – 15);
- na WH w systemie bolońskim kształcą się 1046 studentów (996 na studiach stacjonarnych i 50 na studiach niestacjonarnych – stan na 30 XII 2018 roku) na 7 kierunkach, w tym na kierunku *Historia*;
- kształcenie na WH odbywa się na III stopniach edukacyjnych;
- WH posiada uprawnienia do nadawania stopnia dr. w dyscyplinach: *Historia*, *Historia sztuki* i *Archeologia* oraz stopnia dr. hab. w dyscyplinie: *Historia*.

Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

1.1. Powiązanie koncepcji kształcenia z misją i głównymi celami strategicznymi uczelni (przy uwzględnieniu każdego z ocenianych poziomów studiów), oczekiwania formułowane wobec kandydatów, oferowane specjalności/specjalizacje.

Uniwersytet Gdański, to uczelnia bardzo silnie związana z Pomorzem i Morzem Bałtyckim. Ma to swój wyraz nawet w godle UG, które jest stylizowanym wyobrażeniem statku. Uczelnia realizuje dewizę *in mari via tua* (w morzu droga Twoja), służąc rozwojowi regionu pomorskiego, którego bogactwem jest morze. Najważniejsze dokumenty określające misję i główne cele strategiczne uczelni to: §4 pkt 3 Statutu UG (z 8 VI 2006 r. ze zm.) oraz *Strategia Rozwoju UG do roku 2020 r.* (uchwała Senatu UG nr 25S/10 z dn. 25 lutego 2010 r. ze zm.).

Na podstawie powyższych dokumentów powstała *Strategia Wydziału Historycznego UG na lata 2016-2020*, przyjęta uchwałą Rady WH (RWH) z dnia 23 X 2016 r. Związek misji i celów UG z treściami programowymi na kierunku *Historia* jest bardzo wyraźnie widoczny w ramach wszystkich specjalności prowadzonych na obu stopniach i trybach kształcenia, najwyraźniej zaś w przypadku studiów na specjalności *Edukacja regionalna*, gdzie blok przedmiotów dotyczących różnych aspektów dziejów Gdańska i Pomorza obejmuje 240 godzin wykładów i ćwiczeń.

Historia na WH UG to kierunek nowoczesny, perspektywiczny, cieszący się dużym zainteresowaniem kandydatów pragnących zdobyć wiedzę o przeszłości i chcących wykorzystać ją w swoim życiu zawodowym. Na HSSL i HSNL kandydaci przyjmowani są na podstawie konkursu świadectw dojrzałości. Na HSSL z pominięciem postępowania kwalifikacyjnego przyjęci zostają zwycięzcy lub laureaci łącznie 3 olimpiad krajowych. Natomiast o przyjęcie na HSSM ubiegać się mogą absolwenci wszystkich kierunków studiów wyższych. O przyjęciu decyduje konkurs ocen na dyplomie (szerzej: punkt 3.1. raportu samooceny).

Studenci kierunku *Historia* mogą wybierać spośród 6 specjalności (3 na SSL, 2 na II SSM, 1 na SNL). Na studiach I stopnia oferta obejmuje obecnie specjalność *nauczycielską* i *archiwistyczną* oraz wygaszaną obecnie (ze względu na mniejszą do zakładanej liczebność grup, a dedykowaną szczególnie do studentów 50+) specjalność *edukacja regionalna*. Na studiach II stopnia studenci mogą kontynuować specjalność *nauczycielską* (uzyskują wówczas uprawnienia do nauczania wiedzy o społeczeństwie jako drugiego przedmiotu) lub podjąć studia na specjalności *Współczesne muzeum*. Ponadto na studiach niestacjonarnych I stopnia oferowana jest specjalność: *Współczesne systemy zarządzania dokumentacją*.

1.2. Związek kształcenia z prowadzoną w uczelni działalnością naukową, w tym do głównych kierunków działalności naukowej prowadzonej w uczelni w dyscyplinie/dyscyplinach, do której/których kierunek jest przyporządkowany oraz najważniejsze osiągnięcia naukowe uczelni w tym zakresie z ostatnich 5 lat będących wynikiem tej działalności (kategoria naukowa, prestiżowe publikacje, granty, nagrody, awanse naukowe), a także sposób wykorzystania wyników działalności naukowej w opracowaniu i doskonaleniu programu studiów, jak również w procesie jego realizacji, ze szczególnym uwzględnieniem możliwości zdobywania przez studentów kompetencji badawczych i udziału w badaniach.

Jednym z kluczowych komponentów misji UG jest wnoszenie trwałego wkładu w naukowe poznanie świata i rozwiązywanie jego istotnych współczesnych problemów. Prowadzone na UG badania historyczne służą realizacji tych celów, przy czym zgodnie ze strategią WH do zagadnień priorytetowych należą kwestie związane z przeszłością szeroko rozumianego Pomorza i basenu Morza Bałtyckiego. Znajduje to odzwierciedlenie w działaniach naukowych podejmowanych przez pracowników IH, w szczególności w pracach nad dziejami Gdańska, Pomorza i Prus, Skandynawii, Inflant/republik bałtyckich oraz Rosji. Osiągnięcia naukowe zaowocowały uzyskaniem kategorii „A” w parametryzacji w 2017 r. (za lata 2013-2016), podobnie jak w poprzedniej parametryzacji przeprowadzonej w 2013 roku (za lata 2009-2012). Zarówno badania związane z przeszłością szeroko rozumianego basenu Morza Bałtyckiego, jak i inne zagadnienia podejmowane przez pracowników naukowo-dydaktycznych WH, są wykorzystywane w procesie kształcenia studentów, podczas wykładów kursowych, w ramach wykładów monograficznych oraz seminariów dyplomowych.

W latach 2014-2019 na WH jako jednostkę realizującą granty badawcze wskazało 22 badacze, którzy w ww. okresie uzyskali lub kończyli realizację projektów badawczych, na łączną kwotę 14 508 070,35 zł. Z tej liczby na 9 pracowników IH przypada 9 grantów na łączną kwotę 946 081 zł, pozostałe uzyskali pracownicy IAiE oraz IHS. W ciągu ostatnich 5 lat największe finansowanie uzyskał projekt badawczy [REDAKTOWANE] - *“Sina śmierć*

z Azji". *Epidemie cholery w północno-zachodnich guberniach Cesarstwa Rosyjskiego w XIX wieku* – w kwocie 193 200 zł, oraz dr hab. ██████████ - *Komunizm, Solidarność i kryzys nowoczesności* – w kwocie 188 440 zł. W latach 2014-2019 stopień naukowy doktora habilitowanego uzyskało 5 pracowników IH, na stanowisku profesora nadzwyczajnego UG zatrudnionych zostało 7 osób, akt nominacji na profesora nauk humanistycznych z rąk prezydenta RP otrzymały 3 osoby. W 2016 roku 1 z nich, a w 2019 roku pozostałe dwie osoby zostały zatrudnione na stanowisku profesora zwyczajnego. W związku z prowadzoną przez pracowników IH działalnością naukowo-badawczą powstały liczne publikacje. W poniższej tabeli podano po 2 przykłady monografii opublikowanych w każdym z 5 lat podlegających ocenie. Szczegółowy opis dorobku naukowego por. część III, załącznik nr 2, część I, dokument nr 4 (charakterystyka nauczycieli akademickich) oraz punkt 4.1. niniejszego raportu.

Wykaz wybranych prac opublikowanych przez pracowników IH w latach 2014-2018

Autor	Tytuł	Miejsce, rok, strony	Wydawnictwo/ISBN
██████████	<i>Historia Kaszubów/Historiô Kaszëbów, tłóm. J. Treder</i>	Gdańsk 2014, ss. 312	Zrzeszenie Kaszubsko-Pomorskie i Instytut Kaszubski, ISBN 978-83-62137-41-1, 978-83-63368-48-7
██████████	<i>Utrzymywanie czystości w wielkich miastach Prus Królewskich XVI–XVIII wieku. Studium z dziejów kultury sanitarnej w mieście nowożytnym</i>	Gdańsk 2104, ss. 530	Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, ISBN 978-83-7865-225-0
██████████	<i>O godnym życiu we wspólnocie. Antologia aforyzmów i didaskaliów św. Jana Chryzostoma</i>	Gdańsk 2015, ss. 241	Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego; ISBN 978-83-7865-347-9
██████████	<i>Rządzący i rządzeni. Władza i społeczeństwo Gdańska od średniowiecza po współczesność</i>	Gdańsk 2015, ss. 268	Muzeum Historyczne Miasta Gdańska; ISBN 978-83-61077-53-4
██████████	<i>Katalog dokumentów i listów królów polskich z Archiwum Państwowego w Gdańsku (Jan Olbracht i Aleksander Jagiellończyk)</i>	Gdańsk 2016, ss. 236	Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, ISBN 978-83-7865-417-9
██████████	<i>Uchodźcy polityczni z Europy Środkowo-Wschodniej w amerykańskiej polityce zimnowojennej (1948-1954)</i>	Warszawa-Gdańsk 2016, ss. 543	Instytut Pamięci Narodowej Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu & Uniwersytet Gdański; ISBN 978-83-8098-072-3
██████████	<i>Georg Brandes i Polacy czyli o fenomenie wzajemnego zainteresowania z Polską w tle</i>	Gdańsk 2017, ss. 344	Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego; ISBN 978-83-7865-498-8
██████████	<i>Ziemość inowrocławski. Książę kujawski, brat Leszka Czarnego i króla Władysława Łokietka (ok. 1247 – początek października/25 grudnia 1287),</i>	Kraków 2017, ss. 237	Wydawnictwo Avalon; ISBN 978-83-7730-211-8
██████████	"І вас переслідувати будуть...". Штрихи до історії репресій проти Української Греко-Католицької Церкви в Польщі у 1944-1957 рр.	Lviv 2017, ss. 360	Видавництво Українського Католицького Університету; ISBN 978-966-2778-87-8
██████████	<i>Zakony mendikańskie w Prusach Krzyżackich i Królewskich od XIII do połowy XVI wieku</i>	Gdańsk 2018, ss. 448	Uniwersytet Gdański; ISBN 978-83-7865-605-0
██████████	<i>Dwa światy. Zagadnienie identyfikacji narodowej Andrzeja Szeptyckiego w latach 1865-1914</i>	Gdańsk 2018, ss. 614	Uniwersytet Gdański; ISBN 978-83-7865-617-3

Dorobek naukowy pracowników IH jest znany i doceniany zarówno w kraju jak i za granicą. Przykładem mogą być nagrody takie jak:

przyznana w dniu 13 maja 2014 roku Nagroda Historyczna „Polityki” w dziale prac naukowych i popularnonaukowych dla książki *Gdańsk – miasto od nowa: Kształtowanie społeczeństwa i warunki bytowe w latach 1945–1970* dla dr hab. ██████████, prof. UG,

przyznana w 2014 r. Nagroda Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego I stopnia dla najlepszej książki habilitacyjnej w dziedzinie historii *Katolicy w protestanckim Gdańsku od drugiej połowy XVI do końca XVIII wieku*, Gdańsk 2012 – dla dr hab. ██████████, prof. UG,

przyznana w 2014 roku nagroda - Oskar Halecki Prize - za dwa tomy pod redakcją ██████████ *East Central Europe in Exile* vol. 1: *Transatlantic Migrations*, vol. 2: *Transatlantic Identities*, (Newcastle-upon-Tyne: Cambridge Scholars Publishing, 2013) - dla dr hab. ██████████ ██████████, prof. UG (<http://polishamericanstudies.org/text/30/halecki-prize.html>),

przyznana w dniu 11 grudnia 2015 roku - I nagroda w kategorii prac z dziedziny nauk pomocniczych historii i źródłoznawstwa - Nagroda „Studiów Źródłoznawczych” im. Profesora Stefana Krzysztofa Kuczyńskiego za rok 2014 za książkę: *Urzednicy kujawscy i dobrzyńscy XII-XV wieku. Spisy*, ██████████ ██████████, Kórnik 2014 – dla dr hab. ██████████ ██████████, prof. UG (wspólnie z Januszem Bieniakiem),

przyznana w dniu 15 grudnia 2017 roku - III nagroda w kategorii edycji źródłowych - Nagroda „Studiów Źródłoznawczych” im. Profesora Stefana Krzysztofa Kuczyńskiego za rok 2016 za książkę: *Katalog dokumentów i listów królów polskich z Archiwum Państwowego w Gdańsku (Jan Olbracht i Aleksander Jagiellończyk)*, ██████████ ██████████, Gdańsk 2016 – dla dr hab. ██████████ ██████████, prof. UG,

przyznana w dniu 18 października 2018 roku - Nagroda Marszałka Województwa Pomorskiego w kategorii Pomorska Książka Roku 2018 za książkę *Gdańsk protestancki w epoce nowożytnej. W 500-lecie wystąpienia Marcina Lutra, t. 1, Eseje*, red. S. Kościelak, E. Kizik, Gdańsk 2017 – dla prof. dr hab. ██████████ i dr hab. Sławomira Kościelaka, prof. UG,

przyznana w styczniu 2019 nagroda – Mieciślaus Haiman Award – wręczona przez Polish American Historical Association (PAHA) - dla dr hab. ██████████ ██████████, prof. UG (<http://polishamericanstudies.org/text/29/haiman-award.html>).

1.3. Zgodność koncepcji kształcenia z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego oraz rynku pracy, roli i znaczenia interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w procesie opracowania koncepcji kształcenia i jej doskonalenia.

Obecnie realizowana koncepcja kształcenia na kierunku *Historia* została wypracowana na podstawie wieloletnich doświadczeń i poddawana była wielokrotnie modyfikacjom zmierzającym do podniesienia poziomu kształcenia oraz dostosowania programu kształcenia do potrzeb rynku pracy i zarazem do otoczenia społecznego. Na kształt programu studiów, jak również zakres i charakter wprowadzanych zmian wpływają również uwagi i spostrzeżenia interesariuszy wewnętrznych zgłaszane podczas corocznych spotkań studentów z dyrekcją IH oraz w trakcie corocznie przeprowadzanej ankietyzacji. Programy studiów i ich modyfikacje są również konsultowane z różnymi grupami interesariuszy zewnętrznych. Odbywa się to albo w formie spotkań (z archiwistami, nauczycielami, muzealnikami) albo poprzez przesłanie interesariuszom zewnętrznym siatek programowych i sylabusów do analizy z prośbą o wyrażenie pisemnej opinii i sugestii na temat realizowanej koncepcji kształcenia i możliwości jej udoskonalenia.

Studenci na kierunku *Historia* mają rzeczywistą możliwość wpływania na dostosowany do swoich potrzeb i zainteresowań przebieg studiów. Na studiach I stopnia dokonują wyboru specjalności, języka obcego, wykładu ogólnouczelnianego, wykładów monograficznych (ich liczba zależy od wybranej specjalności), proseminarium i seminarium dyplomowego. Łącznie za zajęcia do wyboru student otrzymuje 80 punktów ECTS. Liczba ta jest niższa w przypadku studiów niestacjonarnych I stopnia, gdzie nie ma możliwości wyboru specjalizacji. Student ma jednak możliwość wyboru zajęć, za które otrzymuje 54 punkty ECTS (język obcy, proseminarium i seminarium dyplomowe, praktyka zawodowa).

W przypadku studiów stacjonarnych II stopnia tylko część studentów ma możliwość wyboru specjalności (dotyczy to absolwentów studiów licencjackich na kierunku *Historia* o specjalności nauczycielskiej). W związku z tym specjalność nie jest tu traktowana jako zajęcia do wyboru, niemniej wymóg wynikający z rozporządzenia jest spełniony z nadatkiem. W toku studiów studenci wybierają bowiem język obcy, translatorium, wykłady monograficzne oraz seminarium magisterskie. Łącznie za przedmioty do wyboru student otrzymuje 60 punktów ECTS.

1.4. Sylwetka absolwenta, przewidywane miejsca zatrudnienia absolwentów.

Ukończenie studiów I i II stopnia stwarza absolwentom perspektywę zatrudnienia przede wszystkim w: instytucjach oświatowych (po I stopniu – w szkołach podstawowych, po II stopniu - w szkołach wszystkich poziomów), placówkach oświatowo-wychowawczych, instytucjach edukacyjnych, archiwach (państwowych, samorządowych, instytucjonalnych), muzeach, jednostkach administracji publicznej i pozarządowej, mediach,

instytucjach naukowych oraz organizacjach politycznych. Jest to zgodne z misją UG, jako uczelni stawiającej sobie za cel kształcenie cenionych absolwentów wyposażonych we wszechstronną wiedzę, umiejętności i kompetencje niezbędne w życiu gospodarczo-społecznym opartym na wiedzy.

1.5. Cechy wyróżniające koncepcję kształcenia oraz wykorzystane wzorce krajowe lub międzynarodowe.

Kształcenie na studiach I stopnia na kierunku *Historia* jest uporządkowane w sposób gwarantujący studentom uzyskanie wszechstronnej, pogłębionej wiedzy z zakresu historii powszechnej i polskiej, rozwijając umiejętność wiązania poszczególnych zjawisk i aspektów dziejów z zakresu historii politycznej, gospodarczej, społecznej, kultury itd. Główną oś studiów stanowią wspólne dla wszystkich specjalności przedmioty podstawowe – wykłady i ćwiczenia z poszczególnych epok historycznych w układzie chronologicznym, prowadzone równoległe z historią powszechnej i Polski. Dzięki temu studenci nie tylko zdobywają pogłębioną wiedzę, ale zarazem mają możliwość wyrobienia sobie rzetelnej opinii na temat miejsca oraz roli Polski w Europie i świecie.

Kierunek *Historia* jest prowadzony jako kierunek o profilu ogólnoakademickim, toteż studenci już od pierwszego roku studiów I stopnia są przygotowani do prowadzenia badań poprzez zajęcia ze *Wstępu do badań historycznych*. W trakcie studiów I stopnia poznają również *Nauki pomocnicze historii*. Na studiach II stopnia zajęcia przygotowujące do pracy badawczej stanowią większość zajęć historycznych i obejmują *Warsztat naukowy historyka, Metodologię historii oraz Historię historiografii*. Wszystkie te przedmioty są obowiązkowe w toku studiów, a ich celem jest rozwijanie umiejętności potrzebnych w pracy badawczej, jak również wyposażenie studentów w niezbędną wiedzę z zakresu teorii historii i rozwoju nauki historycznej. Studenci studiów II stopnia mają również możliwość doskonalenia umiejętności posługiwania się narzędziami statystycznymi podczas zajęć ze *Statystyki i demografii historycznej* oraz podnoszenia kompetencji w zakresie korzystania ze źródeł obcojęzycznych w ramach *Translatoriów*. W roku akademickim 2017-2018 do planu studiów *HSSM* wprowadzono przedmiot kierunkowy *Historia wojskowości*. Ponadto Rada Programowa IH (RP IH) na swoim posiedzeniu w dniu 18 marca 2019 roku przyjęła, że w roku akademickim 2019-2020 do programu studiów wprowadzony zostanie przedmiot *Prasoznawstwo*. Na RP IH dyskutowano również o perspektywie wprowadzenia od tego roku konwersatorium z *Historii gospodarczej*.

1.6. Kluczowe kierunkowe efekty uczenia się, z ukazaniem ich związku z koncepcją, poziomem oraz profilem studiów, a także z dyscypliną/dyscyplinami, do której/których kierunek jest przyporządkowany.

Kluczowe kierunkowe efekty uczenia się z ukazaniem ich związku z koncepcją, poziomem oraz profilem studiów, a także z dyscypliną *Historia* został szerzej omówiony w punktach 2.1 i 2.2 niniejszego raportu.

1.7. Spełnienie wymagań odnoszących się do ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 powołanej ustawy.

Realizowane w roku akademickim 2018/2019 programy studiów zostały zatwierdzone przez RWH na posiedzeniach w kwietniu i maju 2018 r., toteż spełniają wówczas obowiązujące wymogi określone w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 września 2016 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów (Dz.U. poz. 1596). Program studiów I stopnia (stacjonarnych i niestacjonarnych) przewiduje uzyskanie 180 punktów ECTS w ciągu 6 semestrów studiów, a program studiów II stopnia przewiduje uzyskanie 120 punktów ECTS w ciągu 4 semestrów. Punkty te są przypisane do zajęć lub grup zajęć (w tym do praktyk, które są przewidziane w programach wszystkich specjalności na kierunku *Historia* I i II stopnia). Program studiów stacjonarnych I stopnia obejmuje także zajęcia z wychowania fizycznego w wymiarze 30 godzin, bez punktów ECTS.

1.8. Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 1.

Atutem studiów na kierunku *Historia* jest uporządkowany chronologicznie, przejrzysty kurs historii w trakcie studiów I stopnia oraz koncentracja na przygotowaniu studentów do pracy badawczej na studiach II stopnia.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

2.1. Dobór kluczowych treści kształcenia, w tym treści związanych z wynikami działalności naukowej uczelni w dyscyplinie/dyscyplinach, do której/których jest przyporządkowany kierunek oraz w zakresie znajomości języków obcych, ze wskazaniem przykładowych powiązań treści kształcenia z kierunkowymi efektami uczenia się oraz dyscypliną/dyscyplinami, do której/których kierunek jest przyporządkowany.

Studia na kierunku *Historia* przyporządkowane są do dyscypliny *Historia*. Na studiach I stopnia grupa przedmiotów podstawowych i kierunkowych (zajęcia z poszczególnych epok historycznych, *Wstęp do badań historycznych* oraz *Nauki pomocnicze historii*) obejmuje 900 godzin wykładów i ćwiczeń, za które student otrzymuje 86 punktów ECTS (na studiach niestacjonarnych odpowiednio 590 godzin i 87 punktów ECTS). Ponadto do dyscypliny *Historia* przyporządkowane są wykłady monograficzne, proseminaria i seminaria dyplomowe (łącznie na studiach stacjonarnych 270 godzin, 44 punkty ECTS, na niestacjonarnych 80 godzin, 41 punktów ECTS). Poszczególne przedmioty wykładane są przez pracowników naukowo-dydaktycznych, prowadzących badania dotyczące danej epoki lub danego zagadnienia. Gwarantuje to wysoki poziom merytoryczny zajęć.

W ramach studiów I stopnia studenci uczestniczą w zajęciach z wybranego języka obcego w wymiarze 120 godzin (8 punktów ECTS). Przedmiot ten kończy się egzaminem po IV semestrze. Ponadto na specjalności archiwistycznej studenci mają obowiązkowe zajęcia z języka niemieckiego w wymiarze 60 godzin. W toku studiów I stopnia nie są prowadzone obowiązkowe zajęcia z historii w języku obcym.

W przypadku studiów II stopnia grupa przedmiotów podstawowych i kierunkowych obejmuje 300 godzin wykładów i ćwiczeń (27 punktów ECTS), ponadto do dyscypliny *Historia* przyporządkowane są seminaria magisterskie oraz wykłady monograficzne (210 godzin, 50 punktów ECTS). Poszczególne zajęcia prowadzone są przez badaczy o wysokich kompetencjach i znaczącym dorobku w danej dziedzinie, co podobnie jak w przypadku studiów I stopnia przekłada się na wysoki poziom merytoryczny prowadzonych zajęć.

Na studiach II stopnia studenci mają 60 godzin zajęć z wybranego języka obcego. Ponadto program studiów obejmuje *Translatorium z języka łacińskiego lub języka nowożytnego* w wymiarze 60 godzin. Zajęcia te są prowadzone w formie proseminarium. Dają one studentom bezpośredni kontakt z materiałem źródłowym w wybranym języku obcym, przy czym analizowany materiał niejednokrotnie dobierany jest pod kątem zainteresowań danej grupy, co zwiększa zarówno atrakcyjność, jak i użyteczność zajęć.

Kluczowe treści kształcenia w przypadku studiów I stopnia związane są ze znajomością procesu historycznego jako fundamentu dyscypliny, stąd do najistotniejszych na tym poziomie kształcenia należą efekty: **K_W04** - student ma zaawansowaną, uporządkowaną chronologicznie i tematycznie wiedzę o historii dawnych i współczesnych ziem polskich; **K_W05** - student zna wybrane zagadnienia historii powszechnej (w zakresie pięciu głównych epok historycznych) w ujęciu chronologicznym i tematycznym.

W toku kształcenia dużą wagę przywiązuje się również do kształtowania postaw otwartych, promowanie dorobku Polski łącznie jest z naciskiem na znajomość innych punktów widzenia oraz ich podstaw, bez ksenofobii i polonocentryzmu. Istotną rolę w procesie kształcenia odgrywają więc efekty: **K_W18** - student wie o istnieniu w naukach historycznych i pokrewnych różnych punktów widzenia, determinowanych różnym podłożem narodowym i kulturowym; **K_K02** - student uznaje i szanuje różnice punktów widzenia determinowane różnym podłożem narodowym i kulturowym); **K_K10** - student wykazuje niezależność i samodzielność myśli, szanując jednocześnie prawo innych osób do wykazywania tych samych cech.

Z uwagi na ogólnoakademicki profil kształcenia studenci są przygotowani do prowadzenia badań, toteż do najważniejszych efektów uczenia się należą również: **K_W13** - student zdaje sobie sprawę z różnorodności źródeł informacji. Rozumie ich przydatność w badaniach historycznych; **K_U01** - student potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje z wykorzystaniem różnych źródeł i sposobów; **K_U03** - student opanował i stosuje podstawowe umiejętności badawcze w zakresie nauk historycznych korzystając z zaleceń i wskazówek opiekuna naukowego; **K_K05** - student ma świadomość zakresu swojej wiedzy historycznej i umiejętności warsztatowych i rozumie potrzebę dalszego, ciągłego rozwoju kompetencji w zakresie fachowym, ogólnohumanistycznym, jak też kompetencji personalnych i społecznych.

Na studiach II stopnia zdecydowanie większy nacisk został położony na wyposażenie studentów w wiedzę i umiejętności niezbędne do samodzielnego prowadzenia badań, stąd na tym stopniu studiów największy nacisk został położony na związane z tym efekty uczenia się: **K_W12** - student rozumie, że badania i debata historyczna są procesem stałym, który niesie za sobą nieustanne zmiany i rozwój poglądów; **K_W15** - student posiada pogłębioną wiedzę pozwalającą na przeprowadzenie krytyki, analizy i interpretacji różnorodnych źródeł w badaniach historycznych; **K_U01** - student samodzielnie zdobywa i pogłębia wiedzę oraz doskonali

umiejętności badawcze w sposób uporządkowany i systematyczny, wykorzystując nowoczesne techniki pozyskiwania, klasyfikowania i analizowania informacji; **K_U03** - student posiada pogłębione umiejętności badawcze w zakresie nauk historycznych, obejmujące analizę prac innych autorów, syntezę różnych idei i poglądów, dobór metod i konstruowanie narzędzi badawczych, opracowanie i prezentację wyników; **K_U11** - student argumentuje i uzasadnia swoje stanowisko w dyskusji naukowej, wykorzystując wiedzę i własne doświadczenia badawcze, jak też poglądy reprezentantów różnych nurtów historiograficznych; **K_K06** - student dąży do obiektywizmu w podejściu do przekazu historycznego, wykazuje odpowiedzialność i odwagę cywilną w sprzeciwianiu się instrumentalizacji wiedzy historycznej przez grupy narodowe, społeczne i polityczne.

Związek treści kształcenia z dyscypliną oraz efektami kształcenia (wybrane przykłady): <i>Historia – studia stacjonarne I stopnia</i>	
Kierunkowe efekty kształcenia:	Powiązane treści programowe:
Historia nowożytna Polski	
<p>K_W04 - (student) ma zaawansowaną, uporządkowaną chronologicznie i tematycznie wiedzę o historii nowożytnej Polski;</p> <p>K_W16 - (student) ma podstawową wiedzę na temat dorobku historiografii w odniesieniu do historii Polski XVI-XVIII w. i świadomość istnienia różnych punktów widzenia wśród badaczy;</p> <p>K_W13 - (student) zdaje sobie sprawę z różnorodności źródeł informacji. Rozumie ich przydatność w badaniach historycznych.</p>	<p>Polska 2 poł. XV – pocz. XIX w. problem cezury badawczej. Polska na tle tzw. „kryzysu” gospodarki i społeczeństwa średniowiecznej Europy. Początki społeczeństwa "nowożytnego". Społeczeństwo Rzeczypospolitej (demografia, narodowość, mobilność wewnętrzna, szlachta-duchowieństwo-mieszczanństwo-chłopi). Ustrój polityczny (struktury władzy politycznej). Ustrój prawny (źródła prawa, partykularyzm prawny, rodzaje prawa: prawo karne, prawo rzeczowe; egzekucja prawa). Społeczeństwo i religia (katolicy-protestanci-prawosławni-Żydzi i inni). Polska spichlerzem Europy – mit i realia gospodarcze XVI –XVIII w. Poglądy gospodarcze: pieniąż i kredyt; podatki i wydatki. Mentalność rządzących (sarmatyzm - potrzeba mitu). Auto- i heterostereotypy Polaków w XVII-XVIII w. Szlachcic o chłopie. Życie codzienne wsi i dworu polskiego w XVII-XVIII w. Świat na wspak. Literatura sowizdrzalska w Polsce nowożytnej.</p>
Historia powszechna po 1945 r.	
<p>K_W05 - (student) zna wybrane zagadnienia historii powszechnej (w zakresie pięciu głównych epok historycznych) w ujęciu chronologicznym i tematycznym;</p> <p>K_W06 - (student) wykazuje znajomość historii porównawczej Europy;</p> <p>K_W07 - (student) rozumie powiązania historii integracji europejskiej z aktualnymi problemami społecznymi, gospodarczymi i politycznymi.</p>	<p>Zakończenie działań wojennych w Europie i na świecie. Migracje przymusowe. Zimnowojenna doktryna Stanów Zjednoczonych – geneza i ewolucja. Komunizm-antykomunizm. Uwarunkowania amerykańskiej polityki względem Niemiec po II wojnie światowej. Przemiany społeczne w USA po II wojnie światowej. Ruch na rzecz równouprawnienia ludności kolorowej, kontrkultura, ruch antywojenny, radykalizacja i brutalizacja życia społecznego 1960/70., odrodzenie konserwatyzmu. Etapy konfrontacji i dialogu amerykańsko-radzieckiego. Powstanie i trwanie reżimów komunistycznych – Kuba, Korea, Wietnam, Chiny. Polityka Stanów Zjednoczonych wobec Europy Środkowo-Wschodniej 1947-1991. Proces dekolonizacji Azji (wyb. kolonie francuskie) i Afryki (wyb. kolonie brytyjskie). Procesy integracyjne w Europie po II wojnie światowej. Kryzys i upadek systemu komunistycznego w Europie, 1989-1991.</p>

Związek treści kształcenia z dyscypliną oraz efektami kształcenia (wybrane przykłady): <i>Historia – studia stacjonarne II stopnia</i>	
Kierunkowe efekty kształcenia:	Powiązane treści programowe:
Metodologia historii	
<p>K_W02 – (student) opanował na poziomie rozszerzonym terminologię nauk historycznych, jak też podstawową terminologię nauk humanistycznych i społecznych;</p>	<p>Ćwiczenia: Teoria źródła historycznego. Krytyka zewnętrzna źródła (źródło historyczne; źródło a fakt historyczny; klasyfikacje źródeł wg J. Topolskiego i K.M. Kowalskiego; artefakty, ekofakty; nowoczesne spojrzenie na źródła wiedzy historycznej; kategorie autentyczności źródła; krytyka autentyczności źródeł historycznych). Krytyka wewnętrzna źródeł. Hermeneutyka. (deformacje przekazu źródłowego; badanie wiarygodności informatora; wiarygodność źródeł adresowanych i nieadresowanych, pośrednich i</p>

<p>K_W03 – (student) ma pogłębioną wiedzę o metodach i problemach badań wybranych dziedzin historii, takich jak historia polityczna, społeczna, gospodarcza, kultury, regionu, rodziny, gender history itp.;</p> <p>K_W08 – (student) definiuje miejsce historii wśród innych nauk, rozumie cele prowadzenia badań historycznych. Rozumie i objaśnia pozycję i znaczenie nauk historycznych w obszarze nauk humanistycznych i społecznych;</p> <p>K_W09 – (student) rozumie zastosowania metod i narzędzi innych dyscyplin naukowych w pracy historyka;</p> <p>K_W10 – (student) ma pogłębioną wiedzę o specyfice przedmiotowej i metodologicznej nauk historycznych;</p> <p>K_W11 – (student) ma poszerzoną wiedzę z zakresu historii historiografii i metodologii historii.</p>	<p>bezpośrednich; analiza źródeł historycznych – pisanych i źródeł kultury materialnej). Metody ustalania faktów historycznych (czym jest fakt historyczny?); wnioskowanie dedukcyjne, indukcyjne i redukcyjne w historii; metoda bezpośredniego ustalania faktów historycznych; podstawowe metody pośredniego ustalania faktów historycznych; metody ilościowe w historii, ustalanie faktów masowych; kwantyfikacja historii i statystyka historyczna). Czas, periodyzacja i przestrzeń w narracji historycznej (konceptualizacja czasu; sposoby pojmowania czasu; rodzaje czasu w narracji historycznej; rola periodyzacji; czas kupca i czas mnicha; trzy miary trwania wg F. Braudela; historyzm i ahistoryzm; prezentyzm i anachronizm). Mity historiograficzne i fundamentalne (przykłady mitów historiograficznych; środki mitologizacji historycznej; mity fundamentalne: postępu, ewolucji, sublimacji, koherencji, kausalności, aktywizmu, determinizmu).</p> <p>Wykład: Czy historyk jest w stanie dotrzeć do prawdy? (idealizm obiektywny; idealizm subiektywny; klasyczna koncepcja prawdy; koherencyjna koncepcja prawdy; pragmatyczna koncepcja prawdy; T.S. Kuhn; prawda wg R. Rorty’ego; koncepcja prawdy M. Foucault). Historiografia klasyczna; Szkoła Annales i jej wizja historii; Historiografia doby postmodernizmu. Metafory historiograficzne (język a kultura; język jako narzędzie komunikacji; narratywizm); pojęcie metafory historiograficznej (postęp, kryzys, rozwój, geneza, rewolucja, struktura). Mikrohistoria a narracja historyczna (metanarracja; E. LeRoy Ladurie; C. Ginzburg; N. Z. Davis; R. Darnton; cechy mikrohistorii; antropologia historyczna). Prezentyzm a anachronizm (koncepcje B. Croce, R. G. Collingwooda, J. Deweya; prezentyzm i jego definicje; błąd prezentyzmu w historii; anachronizm; historyzm; ahistoryzm; obiektywne uwarunkowania badań historycznych). Pamięć i trauma a historia (doświadczenie przeszłości - pamięć i zapomnienie; holocaust i postpamięć; Art Spiegelman; P. Ricoeur – pamięć zablokowana, pamięć manipulowana, pamięć zobowiązana; historia a pamięć zbiorowa; D. LaCapra i rola historyków względem pamięci). Kryzys historii akademickiej? (przyczyny kryzysu; cechy historii akademickiej; propozycje historii niekonwencjonalnej; studia postkolonialne; studia etniczne; studia nad badaniem płci kulturowej; studia nad rzeczami). Historia a inne nauki badające przeszłość (historia a socjologia i antropologia; historia a psychologia społeczna; historia a ekonomia, kliometria; historia a archeologia; archeologia historyczna).</p>
Historia wojskowości	
<p>K_W01 - (student) posiada pogłębioną, rozszerzoną i uporządkowaną wiedzę z zakresu historii prowadzącą do specjalizacji w wybranych obszarach badań historycznych;</p> <p>K_W03 - (student) ma pogłębioną wiedzę o metodach i problemach badań wybranych dziedzin historii, takich jak historia polityczna, społeczna, gospodarcza, kultury, regionu, rodziny, gender history itp.</p>	<p>Historia wojskowości jako subdyscyplina historii. Działania na morzach na przestrzeni wieków. Rozwój i wykorzystanie fortyfikacji (XIX-XX w.). Pole bitwy w I połowie XIX wieku. Taktyka wojsk w okresie napoleońskim. Taktyka wojsk Królestwa Polskiego w okresie powstania listopadowego. Wpływ technologii na pole bitwy w II połowie XIX wieku. Wojna secesyjna – ostatnia „stara”, pierwsza „nowoczesna” wojna. Konflikty europejskie: wojna austriacko-pruska (1866) i francusko-pruska (1870-1871). II wojna burska (1899-1902). Era konfliktów globalnych: I wojna światowa (front zachodni – od wojny manewrowej do wojny pozycyjnej; front wschodni); II wojna światowa (Blitzkrieg niemiecki – kampanie polska i francuska; Blitzkrieg japoński – 1941-1942). Wykorzystanie wojsk desantowych – najważniejsze operacje desantowe i powietrznodesantowe (Merkury, Overlord, Market-Garden, Inczhon, Dien Bien Phu). Wojny bez frontu (Wietnam 1962-1975, Afganistan 1979-1989). Konflikty współczesne – Irak, Afganistan.</p>

2.2. Dobór metod kształcenia i ich cech wyróżniających, ze wskazaniem przykładowych powiązań metod z efektami uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych, w tym w szczególności umożliwiających przygotowanie studentów do prowadzenia działalności naukowej w zakresie dyscypliny/dyscyplin, do której/których kierunek jest przyporządkowany lub udział w tej działalności,

stosowanie właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych, jak również nabycie kompetencji językowych w zakresie znajomości języka obcego.

Realizacja misji naukowo-dydaktycznej na kierunku *Historia* jest możliwa dzięki wykorzystaniu szerokiego spectrum metod kształcenia, odpowiadających specyfice kierunku i najnowszym trendom w dydaktyce akademickiej. Stosowane metody zostały zróżnicowane i dopasowane do stopnia studiów, formy realizacji przedmiotu (wykład, seminarium, konwersatorium, ćwiczenia audytoryjne, laboratoryjne) oraz jego charakteru metodologiczno-merytorycznego (przedmioty ściśle historyczne, językowe, informatyczne), a także odpowiednio do treści programowych oraz formy zaliczenia przedmiotu. Stosowane metody uwzględniają zarówno samodzielne uczenie się studentów, jak i ich aktywizację podczas zajęć. Na wykładach kursowych najczęściej wykorzystywane są metody: prezentacji multimedialnej, wykładu konwersatoryjnego, dyskusja. Podczas ćwiczeń zastosowanie mają m.in. analizy tekstów, pracę w grupach, dyskusję, prezentacje, projekty (indywidualne), studium przypadku, lekcje studenckie. Na seminariach preferowana jest samodzielna praca studentów, a następnie dyskusja założeń badawczych, metod i rezultatów końcowych badań prowadzonych przez seminarzystów pod kierunkiem opiekuna naukowego. Studenci obu stopni studiów biorą ponadto udział w konferencjach naukowych licznie odbywających na WH (np. 5.12.2016 – *Luksemburgowie - ojcowie i synowie. Obrazy życia rodzinnego w średniowieczu*; 30.11-1.12.2018 – *Gdańsk jest kluczem do wszystkiego. W poszukiwaniu genius loci miasta*) oraz debatach (np. 24.11.2018 - *To mroczne średniowiecze- czy aby na pewno?*).

Stosowane metody kształcenia w przypadku studentów studiów pierwszego stopnia zapewniają przygotowanie do prowadzenia badań obejmujące podstawowe umiejętności takie jak: formułowanie i analiza problemów badawczych, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowanie i prezentację wyników badań (np. poprzez przygotowanie pracy proseminaryjnej), zaś studentom studiów drugiego stopnia udział w prowadzeniu badań w warunkach właściwych dla zakresu działalności badawczej związanej z ocenianym kierunkiem oraz przygotowanie i prezentację wyników badań (np. poprzez przygotowanie tłumaczenia materiału źródłowego na translatorium językowym/proseminarium językowym). Program obu stopni studiów dopełniają praktyki zawodowe, oferta wykładów monograficznych i fakultatywnych wybieranych indywidualnie przez studentów, w tym wykłady (na SSM) prowadzone w j. angielskim. Przykłady konkretnych efektów kształcenia przypisanych do metod kształcenia i przykładowego przedmiotu na SSL i SSM zawiera poniższa tabela.

Przykłady realizowanych kierunkowych efektów kształcenia przypisanych do metod kształcenia i wybranych przedmiotów				
Studia I stopnia (SSL)				
Metoda kształcenia	Przykładowe przedmioty	Przykładowe powiązania z efektami kształcenia założonymi dla kierunku w obszarze		
		wiedzy	umiejętności	kompetencji
wykłady				
Wykład konwersatoryjny	<i>Nauki pomocnicze historii</i>	K_W15 - rozumie powiązania interdyscyplinarne historii i nauk pokrewnych z innymi naukami i obszarami nauk	K_U05 - definiuje, objaśnia i stosuje poprawnie w mowie i w piśmie podstawowe terminy fachowe właściwe dla nauk historycznych i pokrewnych	K_K04 - docenia rolę nauk historycznych i pokrewnych dla kształtowania więzi społecznych na poziomie lokalnym i ponadlokalnym
ćwiczenia				
Analiza tekstów z dyskusją	<i>Historia powszechna 1918-45</i>	K_W12 - posiada wiedzę pozwalającą na analizę i interpretację źródeł historycznych	K_U06 - rozpoznaje, wykorzystuje i analizuje teksty historiograficzne, teksty źródłowe oraz inne wytwory cywilizacji przydatne w pracy i warsztacie historyka. Streszcza, zapisuje i kataloguje uzyskane tą drogą informacje	K_K10 - wykazuje niezależność i samodzielność myśli, szanując jednocześnie prawo innych osób do wykazywania tych cech
Studia II stopnia (SSM)				
wykłady				
Wykład z prezentacją multimedialną	<i>Historia historiografii</i>	K_W11 - ma poszerzoną wiedzę z zakresu historii historiografii i metodologii historii	K_U02 - potrafi scharakteryzować i ocenić wzajemne relacje różnych kierunków badań historycznych takich jak historia polityczna, społeczna, gospodarcza, kultury, regionu, rodziny, gender history itp.	K_K08 - docenia rolę nauk historycznych i pokrewnych dla kształtowania tożsamości na poziomie lokalnym, regionalnym i narodowym
ćwiczenia				

Ćwiczenia warsztatowe (projektowanie, realizacja i krytyczna analiza lekcji)	Dydaktyka historii	K_W09 - rozumie zastosowania metod i narzędzi innych dyscyplin naukowych (np. pedagogicznych) w pracy historyka-nauczyciela. Opisuje metody nauczania historii stosowane na określonym poziomie kształcenia. Rozróżnia formy ewaluacji osiągnięć uczniów stosowane na lekcjach historii w szkole gimnazjalnej i średniej oraz tłumaczy proces kształtowania pojęć historycznych w nauczaniu szkolnym)	K_U09 - analizuje, interpretuje i prezentuje zebrane informacje w przejrzystej, usystematyzowanej i przemyślanej formie (dokonuje obserwacji, analizy i interpretacji sytuacji i zdarzeń dydaktycznych oraz własnych działań pedagogicznych. Pracuje z uczniami zdolnymi przejawiającymi zainteresowania historyczne. Ocenia krytycznie informacje z opracowań dydaktycznych i metodycznych i jakość prezentowanych w nich narracji historycznych)	K_K04 - dostrzega i formułuje problemy etyczne związane z pracą historyką i popularyzacją wiedzy historycznej (demonstruje postawę respektowania podstawowych reguł etycznych związanych z wykonywaniem zawodu nauczyciela historii. Docenia istnienie etycznego wymiaru diagnozowania i oceniania uczniów oraz akceptuje wychowawczy wymiar nauczania szkolnego historii)
--	--------------------	--	--	--

2.3. Zakres korzystania z metod i technik kształcenia na odległość.

W procesie kształcenia studenci kierunku *Historia* i pracownicy naukowo-dydaktyczni mają możliwość wykorzystania platformy e-learningowej funkcjonującej na UG (<https://pe.ug.edu.pl>). Od 2013 roku dla studentów kierunku *Historia* otwarto 13 kursów z różnych przedmiotów (np. paleografia). Jako przykład można podać aktywne kursy w roku akademickim 2018/19: History and Memory i Civil Rights (prof. ██████████, USA).

2.4. Dostosowanie procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością, jak również możliwości realizowania indywidualnych ścieżek kształcenia.

Studenci na kierunku *Historia* mają istotny wpływ na przebieg kształcenia z możliwością jego indywidualizacji, której skala w zależności od poziomu i formy kształcenia waha się od wymaganych 30% do 50% punktów ECTS. Studenci mają również możliwość konsultowania interesujących ich zagadnień (także wykraczających poza program studiów) w trakcie obowiązkowych dyżurów pracowników. Studenci często korzystają z indywidualnego toku studiów, dostosowując proces kształcenia do swoich preferencji i zainteresowań. Niezależnie od obowiązkowych w UG wykładów ogólnouczelnianych, niektórzy studenci uczestniczą też w zajęciach prowadzonych na innych wydziałach UG, choć nie jest to zjawisko powszechne.

Liczba studentów z orzeczoną niepełnosprawnością na kierunku *Historia* nie jest wysoka, łącznie na studiach I i II stopnia jest 24 studentów, którzy złożyli orzeczenia o niepełnosprawności. Studenci ci realizują wspólny dla kierunku i wybranej specjalności program studiów, ale mogą ubiegać się o indywidualny tok studiów. W zależności od życzeń i potrzeb studenta (część osób z orzeczoną niepełnosprawnością w ogóle nie zgłasza tego faktu prowadzącym zajęcia) istnieje możliwość dostosowania procesu kształcenia do specyficznych potrzeb. Jeśli student zgłasza wykładowcy, że jest osobą niepełnosprawną, ustalane są szczegółowe udogodnienia. Mogą one obejmować przykładowo udostępnianie materiałów wykorzystywanych w trakcie zajęć z wyprzedzeniem, aby student mógł się z nimi zapoznać i w pełni uczestniczyć w zajęciach (w przypadku studentów niewidzących bądź niedowidzących), zmianę formy zaliczenia z pisemnej na ustną bądź odwrotnie.

2.5. Harmonogram realizacji studiów z uwzględnieniem: zajęć lub grup zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia oraz studentów (w przypadku gdy uczelnia prowadzi na ocenianym kierunku studia w formie stacjonarnej oraz niestacjonarnej, charakterystykę należy przedstawić odrębnie dla studiów stacjonarnych oraz niestacjonarnych), zajęć lub grup zajęć związanych z działalnością naukową prowadzoną w uczelni oraz zajęć lub grup zajęć rozwijających kompetencje językowe w zakresie znajomości języka obcego, jak również zajęć lub grup zajęć do wyboru.

Studia I stopnia na kierunku *Historia* na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych skonstruowane są w ten sam sposób. Ich trzonem jest realizowany w ciągu 6 semestrów kurs historii (powszechnej i Polski) w porządku chronologicznym od pradziejów po dzieje współczesne. Zajęcia te mają charakter obowiązkowy i prowadzone są w całości przy bezpośrednim udziale nauczycieli akademickich, przy czym są to pracownicy prowadzący badania naukowe z zakresu danej epoki i uwzględniający w trakcie zajęć wyniki własnych badań oraz najświeższe ustalenia w danej dziedzinie. Zajęcia te (za wyjątkiem przedmiotu *Prahistoria ziem polskich* – wykład) prowadzone są w formie wykładów i ćwiczeń (z *Historii starożytnej powszechnej* po 60 godzin wykładów i ćwiczeń, dla kolejnych epok po 30 godzin wykładów i ćwiczeń odpowiednio z historii powszechnej i Polski). Kurs taki daje studentom

rzetelną, uporządkowaną wiedzę stanowiącą niezbędną podstawę dalszego rozwoju naukowego lub zawodowego.

Równolegle w toku studiów prowadzone są zajęcia przygotowujące studentów do pracy badawczej, poczynając od *Wstępu do badań historycznych* poprzez *Nauki pomocnicze historii* i *Proseminarium* po *Seminaria dyplomowe*. Uzupełnieniem i rozszerzeniem toku kształcenia są *Wykłady monograficzne*, w których student uczestniczy w toku studiów.

Zajęcia językowe prowadzone są przez lektorów z Centrum Języków Obcych UG i są dostosowane do poziomu kompetencji językowych studentów. Na studiach I stopnia nie są prowadzone obligatoryjne zajęcia w języku obcym, ale chętni studenci mogą uczęszczać na takie zajęcia, np. w ramach wykładów monograficznych.

Zajęcia i bloki zajęć do wyboru obejmują na studiach stacjonarnych I stopnia: specjalność nauczycielską lub archiwistyczną, język obcy, proseminarium i seminarium, wykłady monograficzne oraz wykład ogólnouczelniany. Na studiach niestacjonarnych układ zajęć jest bardzo podobny, z zastrzeżeniem, że z uwagi na mniejszą liczbę godzin (odpowiednio 20 godzin wykładów i ćwiczeń) wymagany jest większy nakład pracy własnej studentów. Na studiach niestacjonarnych studenci dokonują wyboru języka obcego, proseminarium i seminarium oraz praktyki zawodowej, co łącznie daje wymagane 54 punkty ECTS.

Studia stacjonarne II stopnia bazują pod wieloma względami na wiedzy wyniesionej ze studiów I stopnia. Nie są tam powielane zajęcia z kolejnych epok, zdecydowanie większy nacisk został tu położony na przygotowanie studentów do pracy badawczej oraz możliwości rozwoju indywidualnych zainteresowań. Program studiów obejmuje grupę zajęć obligatoryjnych: *Warsztat naukowy historia, Metodologię historii, Historię historiografii, Statystykę i demografię historyczną* oraz *Historię wojskowości*. *Warsztat naukowy historia, Metodologia historii* i *Historia historiografii* prowadzone są w formie wykładów i ćwiczeń (po 30 godzin), natomiast *Statystyka i demografia historyczna* oraz *Historia wojskowości* w wymiarze 30 godzin odpowiednio ćwiczeń i wykładów.

Istotnym ogniwem przygotowywania studenta do pracy badawczej jest *Translatorium z języka łacińskiego bądź nowożytnego*, prowadzone jako zajęcia do wyboru, student może więc wybrać język stosownie do swoich zainteresowań badawczych. Zajęcia do wyboru obejmują ponadto język obcy (tu w wymiarze 60 godzin), wykłady monograficzne oraz seminarium magisterskie. Łącznie za przedmioty do wyboru student otrzymuje 60 punktów ECTS czyli 50 %.

2.6. Dobór form zajęć, proporcja liczby godzin przypisanych poszczególnym formom, a także liczebność grup studenckich oraz organizacja procesu kształcenia, ze szczególnym uwzględnieniem harmonogramu zajęć (w przypadku gdy uczelnia prowadzi na ocenianym kierunku studia w formie stacjonarnej oraz niestacjonarnej, charakterystykę należy przedstawić odrębnie dla studiów stacjonarnych oraz niestacjonarnych).

Zajęcia dydaktyczne na kierunku *Historia* prowadzone są w formie wykładów (obligatoryjnych lub do wyboru) i pozostałych form zajęć dydaktycznych tj. proseminarium, seminarium oraz ćwiczeń (audytoryjnych lub laboratoryjnych). Szczegółowe dane na temat form zajęć stosowanych na poszczególnych stopniach i trybach studiów na kierunku *Historia* zawiera poniższa tabela.

Formy zajęć dydaktycznych na kierunku *Historia* – SSL, SSM, SNL

Stopień i tryb studiów/ specjalność	wykład	seminarium	proseminarium	Ćwiczenia:		Razem godzin zajęć dydaktycznych	proporcja wykład/ inne formy (%)
				audytoryjne	laboratoryjne		
HSSL - specjalność: <i>nauczycielska</i>	885	60	60	735	60	1800	49,2
HSSL - specjalność: <i>archiwistyczna</i>	855	60	60	810	45	1830	46,7
HSSL - specjalność: <i>edukacja regionalna 50+</i>	915	60	60	735	30	1800	50,8
HSSM - specjalność: <i>nauczycielska w zakresie historii oraz WOS</i>	480	120	60	180	90	930	51,6
HSSM - specjalność: <i>współczesne muzeum</i>	450	120	60	300	0	930	48,4
HSNL - specjalność: <i>współczesne systemy zarządzania dokumentacją</i>	500	40	40	430	20	1030	48,5

Liczebność grup ćwiczeniowych określa Zarządzenie nr 103/R/13 Rektora Uniwersytetu Gdańskiego z dnia 8 listopada 2013 roku w sprawie określenia liczebności grup na Uniwersytecie Gdańskim (ze zm.). Zgodnie z brzmieniem tego zarządzenia grupa wykładowa (wykład bądź wykład do wyboru) powinna liczyć nie mniej niż 30 osób, seminarium dyplomowe – od 8 do 12 osób, proseminarium od 15 osób, ćwiczenia audytoryjne – od 15 do 30 osób, ćwiczenia laboratoryjne – od 15 do 30 osób. W uzasadnionych wypadkach Dziekan WH w porozumieniu z prorektorem właściwym ds. rozwoju i finansów może ustalić inną liczebność grup.

2.7. Program i organizacja praktyk, w tym w szczególności ich wymiar i terminy realizacji oraz dobór instytucji, w których odbywają się praktyki, a także liczby miejsc praktyk – w przypadku, gdy w planie studiów na ocenianym kierunku zostały uwzględnione praktyki zawodowe.

Praktyki zawodowe na kierunku *Historia* są istotnym elementem procesu edukacji, a ich charakter związany jest z wybraną przez studenta specjalnością. Praktyki nauczycielskie (pedagogiczne) w czasie studiów stacjonarnych I i II stopnia odbywają się w szkołach podstawowych, gimnazjach (do 2017 roku) i szkołach średnich (maturalnych, tj. liceach, technikach). Praktyki w archiwum na studiach I stopnia stacjonarnych i niestacjonarnych studenci odbywają w archiwach państwowych lub zakładowych. Praktyki dla specjalności współczesne muzeum (HSSM, do 2014/15 edukacja regionalna) mają miejsce w muzeach i innych instytucjach kultury.

Praktyki pedagogiczne realizowane są zgodnie z wciąż aktualnymi (na dzień sporządzania raportu), standardami kształcenia nauczycieli zawartymi w *Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 stycznia 2012 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela* (Dz. U. 2012, Nr 0 poz. 131) zarówno pod względem wymiaru godzinowego, jaki i realizowanych kompetencji opiekuńczo-wychowawczych i dydaktycznych. Na kierunku *Historia* SSL praktyki pedagogiczne odbywają się w szkołach podstawowych (aktualnie klasy IV-VIII) w ilości 70 godzin po I roku (praktyka opiekuńczo-wychowawcza i dydaktyczna) i 80 godzin po drugim roku (praktyka dydaktyczna), co daje w sumie 150 godzin. Praktyki pedagogiczne na kierunku *Historia* drugiego stopnia, specjalność nauczycielska w zakresie historii i wiedzy o społeczeństwie odbywają się w szkołach średnich w wymiarze 80 godzin po I roku (praktyka dydaktyczna WOS) i 130 godzin w trakcie II roku (praktyka dydaktyczna *Historia*), co w sumie daje 210 godzin.

Praktyka w archiwum HSSL realizowana jest w wymiarze 2 tygodni po I roku (70 godzin) i 4 tygodni po II roku (150) godzin. Obowiązkową praktykę studenci specjalności archiwistycznej mogą odbywać w wybranej instytucji zajmującej się z urzędu archiwizacją dokumentów (np. w archiwum państwowym) bądź jedynie wyposażonej w archiwum (tzw. archiwum zakładowe). Studenci studiów niestacjonarnych HSNL (specjalizacja: współczesne systemy zarządzania dokumentacją), którzy realizują praktykę zadaniową w wymiarze 80 godzin w trakcie studiów mogą ponadto odbywać praktyki w wybranej instytucji publicznej dysponującej kancelarią. Studenci HSSM specjalność współczesne muzeum muszą zrealizować 70 godzinną praktykę zawodową (2 tygodnie).

Organizacja praktyk jest procesem wieloetapowym. W trakcie I roku studiów (najczęściej w I semestrze) organizowane jest spotkanie informacyjne, podczas którego studenci zapoznają się z procedurą organizacji praktyk oraz konieczną dokumentacją dostępną na stronie WH. Za stronę organizacyjną praktyk zawodowych odpowiadają kierownicy praktyk, mianowani przez Rektora UG i działający na podstawie dokumentu *Zakres obowiązków kierownika praktyk zawodowych* (załącznik nr 2 do rozporządzenia Rektora UG 98/R/13). Ponadto ogólne zasady odbywania praktyk normuje *Regulamin praktyk zawodowych/pedagogicznych* z 2016 roku, wydany przez Dziekana WH. Szczegółowe zasady odbywania praktyk i ich zakres merytoryczny na poszczególnych specjalnościach i poziomach studiów określają tzw. programy praktyk (np. na specjalności nauczycielskiej są cztery ramowe programy praktyk dla każdej praktyki).

Studenci realizują praktyki w uzgodnieniu z pracodawcą (na mocy porozumień na czas określony bądź nieokreślony przygotowanych przez Kierownika praktyk). Kierownik także wystawia skierowanie na praktyki (podpisane przez Dziekana) i zgłasza studenta do obowiązkowego ubezpieczenia NNW, a następnie przekazuje przygotowaną dokumentację studentowi lub wysyła bezpośrednio pracodawcy (np. porozumienie, skierowanie, opinię, formularz realizacji efektów kształcenia itp.). Student realizuje praktykę w czasie określonym na skierowaniu, w trakcie której prowadzi, a po jej zakończeniu dostarcza dziennik praktyk oraz wypełniony i podpisany przez pracodawcę formularz realizacji efektów kształcenia (lub opinię) kierownikowi praktyk. Po zapoznaniu się z dokumentacją kierownik podejmuje decyzję co do zaliczenia praktyki.

Praktyki studentów kierunku *Historia* poszczególnych specjalności odbywają w bardzo licznych miejscach. W przypadku specjalności współczesne muzeum są to np. Europejskie Centrum Solidarności w Gdańsku, Muzeum II wojny światowej, Narodowe Muzeum Morskie, Muzeum Narodowe w Gdańsku, Muzeum Marynarki Wojennej w Gdyni. W przypadku specjalności archiwistycznej są to np. Archiwum Państwowe (AP) w Gdańsku, AP w Bydgoszczy, AP w Elblągu, ECS w Gdańsku, Komisja Krajowa NSZZ Solidarność, Pomorski Urząd

Wojewódzki w Gdańsku. W przypadku specjalności nauczycielskiej lista placówek szkolnych, w których odbywają się praktyki sięga corocznie liczby kilkudziesięciu (np. w 2018 było to 60 szkół).

2.8. Spełnienie reguł i wymagań w zakresie programu studiów i sposobu organizacji kształcenia, zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 powołanej ustawy.

W momencie sporządzania raportu nie wydano jeszcze rozporządzenia na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce określającego standardy kształcenia.

2.9. Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 2:

Studia I i II stopnia nie powielają tych samych zagadnień i przedmiotów. Każdy ze stopni pełni odmienną rolę w procesie kształcenia, ale zarazem są one komplementarne względem siebie. Należy jednak podkreślić, że na specjalność nauczycielską na studia II stopnia przyjmowani są wyłącznie kandydaci, którzy ukończyli studia licencjackie na kierunku *Historia* o specjalności nauczycielskiej. Atutem jest również umożliwianie absolwentom specjalności nauczycielskiej uzyskania uprawnień do nauczania drugiego przedmiotu – Wiedzy o społeczeństwie.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

3.1. Wymagania stawiane kandydatom, warunki rekrutacji na studia oraz kryteria kwalifikacji kandydatów na każdy z poziomów studiów.

Warunki rekrutacji na wszystkich poziomach studiów określają każdorazowo uchwały Senatu UG. Dla potrzeb rekrutacji na rok akademicki 2018/2019 zasady postępowania rekrutacyjnego zawiera *Uchwała Senatu Uniwersytetu Gdańskiego nr 23/17 z dnia 27 kwietnia 2017 r. w sprawie warunków i trybu rekrutacji kandydatów na studia stacjonarne i niestacjonarne w Uniwersytecie Gdańskim w roku akademickim 2017/2018* oraz *Uchwała Senatu Uniwersytetu Gdańskiego nr 15/18 z dnia 22 marca 2018 r. zmieniająca uchwałę 23/17 w sprawie warunków i trybu rekrutacji kandydatów na studia stacjonarne i niestacjonarne w Uniwersytecie Gdańskim w roku akademickim 2017/2018*. Zgodnie z zapisem w/w dokumentów przyjęcie na studia stacjonarne I stopnia na kierunku *Historia* następuje na podstawie konkursu świadectw dojrzałości. W przypadku nowej matury pod uwagę brane są oceny z wybranych przedmiotów (j. polski, wybrany j. nowożytny, historia, historia sztuki, WOS, geografia, filozofia, biologia, matematyka, język kaszubski, język łaćniński i kultura antyczna), z których każdy ma przypisany mnożnik, począwszy od 0,25 dla języka polskiego i języka obcego nowożytnego po 0,5 dla np. historii. Wynik egzaminu na poziomie rozszerzonym mnoży się przez mnożnik przedmiotu oraz dodatkowo przez współczynnik 1,5. W przypadku kandydatów z tzw. starą maturą szczegółowe zasady klasyfikacji ocen opisuje §6 wspomnianej wyżej Uchwały Senatu. Z pominięciem postępowania rekrutacyjnego przyjęci zostają: dwaj laureaci Olimpiady Mediewistycznej organizowanej przez WH UG, dwaj zwycięzcy Olimpiady Wiedzy o Gdańsku, edycji dla szkół ponadgimnazjalnych oraz laureaci i finaliści Olimpiady Wiedzy o Laureatach Pokojowej Nagrody Nobla. Procedura rekrutacyjna ma charakter elektroniczny i odbywa się za pośrednictwem systemu IRK czyli Internetowej Rejestracji Kandydatów. Kryteria kwalifikacyjne przyjęcia na studia stacjonarne II stopnia oparte są o konkurs ocen na dyplomie ukończenia studiów wyższych. Powyższy model rekrutacji obowiązuje na studiach niestacjonarnych I i II stopnia. Powyższe regulacje zapewniają w pełni realizację zasady równości w postępowaniu rekrutacyjnym.

3.2. Zasady, warunki i tryb uznawania efektów uczenia się i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej.

Efekty kształcenia uzyskane przez studenta na innej uczelni weryfikowane są na podstawie przedłożonej dokumentacji przebiegu studiów przez Dziekana ds. studenckich WH, po uzyskaniu opinii Dyrektora IH.

3.3. Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

Zasady potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów określa *Uchwała Senatu UG 28/15 z 26 III 2015 r. w sprawie organizacji potwierdzania efektów uczenia się* (zm. *Uchwałą Senatu UG nr 53/15 z dnia 25 VI 2015 r.*). Zgodnie z zawartymi w uchwale regulacjami pierwsza weryfikacja, o charakterze formalnym, wykonywana jest przez koordynatorów z Biura Jakości Kształcenia UG, druga zaś, o charakterze merytorycznym, realizowana jest na poziomie wydziału, który prowadzi kierunek odpowiedni do przedstawionych przez kandydata efektów kształcenia. Zgodnie z w/w uchwałą dziekan powołuje na wydziale konsultanta, asesora i komisję weryfikacyjną. Przedłożone efekty uczenia się są analizowane przez konsultanta, następnie weryfikowane przez asesora i ostatecznie potwierdzane (lub nie) przez komisję weryfikacyjną.

3.4. Zasady, warunki i tryb dyplomowania na każdym z poziomów studiów.

Proces dyplomowania studentów kierunku *Historia* odbywa się na podstawie dokumentu – *Zasady dyplomowania – regulamin przeprowadzania egzaminu dyplomowego (magisterskiego lub licencjackiego) w Instytucie Historii Wydziału Historycznego Uniwersytetu Gdańskiego* zatwierdzonego przez RIH w dniu 7.12.2012 roku. Dokument ten, bazujący na Regulaminie Studiów UG (rozdział 5), określa szczegółowo między innymi warunki dopuszczenia do egzaminu dyplomowego, skład komisji egzaminacyjnej, termin egzaminu, przebieg egzaminu, zasady powtarzania egzaminu dyplomowego oraz procedurę ustalania wyniku ukończenia studiów. Ponadto studentów kończących studia na WH obowiązuje od 19 marca 2014 roku dokument *Regulamin antyplagiatowy dla prac dyplomowych*. Pozwala ona na sprawne zweryfikowanie podobieństwa treści pracy do zasobów znajdujących się w internecie oraz wcześniej napisanych prac znajdujących się w systemie. Wersja elektroniczna pracy dyplomowej zostaje sprawdzona programem plagiat.pl. W ten sposób kontrolę przechodzą wszystkie prace pisane na kierunku *Historia* (HSSL, HSNL, HSSM). Dopuszczalny współczynnik podobieństwa może być nie wyższy niż: współczynnik podobieństwa 1 nie przekracza 40% (przy wyliczaniu współczynnika podobieństwa 1 brane są pod uwagę wszystkie frazy pięciowyrazowe odnalezione przez system antyplagiatowy w innych dokumentach); współczynnik podobieństwa 2 nie przekracza 5% (przy wyliczaniu współczynnika podobieństwa 2 uwzględnia się tylko te frazy, których długość przekracza 25 wyrazów). Od roku akademickiego 2018/19 na UG wdrażany jest tzw. Jednolity System Antyplagiatowy, któremu podlegają aktualnie wszystkie prace dyplomowe realizowane na kierunku *Historia*.

3.5. Sposoby oraz narzędzia monitorowania i oceny postępów studentów (np. liczby kandydatów, przyjętych na studia, odsiewu studentów, liczby studentów kończących studia w terminie) oraz działania podejmowane na podstawie tych informacji, jak również sposoby wykorzystania analizy wyników nauczania w doskonaleniu procesu nauczania i uczenia się studentów.

Monitorowanie i ocena progresji studentów kierunku *Historia* odbywa się systematycznie poprzez działania władz WH i dyrekcji IH. Informacje na ten temat zbiera i analizuje Wydziałowy Zespół ds. Zapewniania Jakości Kształcenia, w skład którego wchodzi pracownicy naukowcy – reprezentanci poszczególnych instytutów oraz przedstawiciele studentów i doktorantów. Zespół ten czuwa nad planowaniem i wdrożeniem procedur zmierzających do poprawy jakości kształcenia oraz koordynuje działania RP IH oraz reaguje na problemy wynikające z bieżących potrzeb WH związanych z jakością dydaktyki. Kwestie efektów corocznej rekrutacji, odsiewu studentów czy też terminowości kończenia studiów są podnoszone na posiedzeniach zarówno WZds.ZJK, jak i RIH oraz RW. Owocem działań powyższych gremiów są np. zalecenia skierowane do prowadzących seminaria dyplomowe, aby kontrolowali studentów w kwestii terminowego składania prac licencjackich i magisterskich. Ponadto coroczne ankiety studenckie pozwalają zidentyfikować problemy wpływające na postępy studentów i po rozpoznaniu przez władze WH, odpowiednio zareagować (np. w kwestii dostosowania planu do potrzeb studentów).

3.6. Ogólne zasady sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia efektów uczenia się.

Ogólne zasady oceniania osiągnięć studenta, w tym wyniki zaliczeń i egzaminów potwierdzające realizację zakładanych efektów kształcenia, określa *Regulamin Studiów UG*, §25, pkt 1. Na WH obowiązuje ponadto *Regulamin oceniania egzaminów i zaliczeń pisemnych*. Obowiązujący w UG wzór opisu przedmiotu (sylabus), określony jako załącznik do Zarządzenia Rektora UG z dnia 23 X 2014 r. nr 98/R/14 wymaga podania sposobu weryfikacji realizacji przypisanych do danego przedmiotu efektów kształcenia. Zarówno wzór opisu przedmiotu, jak i zasady oceniania są wspólne dla obu poziomów kształcenia.

3.7. Dobór metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych osiągniętych przez studentów w trakcie i na zakończenie procesu kształcenia (dyplomowania), w tym metod sprawdzania efektów uczenia się osiągniętych na praktykach zawodowych (o ile praktyki zawodowe są uwzględnione w programie studiów), z ukazaniem przykładowych powiązań metod sprawdzania i oceniania z efektami uczenia się odnoszącymi się do działalności naukowej w zakresie dyscypliny/dyscyplin, do której/których kierunek jest przyporządkowany, stosowania właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych, jak również kompetencji językowych w zakresie znajomości języka obcego.

Metody sprawdzania stosowane w celu oceny realizacji efektów kształcenia w toku studiów mogą być różnorodne w zależności od konkretnego efektu i przedmiotu, przy czym dominujące znaczenie mają metody weryfikacji związane z formą zaliczenia (kolokwium, pisemna praca zaliczeniowa, projekt, prezentacja, egzamin). W *Regulaminie oceniania egzaminów i zaliczeń pisemnych* podkreślono konieczność formułowania pytań (zadań) w sposób umożliwiający weryfikację osiągniętych efektów nie tylko w zakresie wiedzy, ale także umiejętności. Przykładowo podczas kolokwium z przedmiotu dydaktyka WOS studenci (HSSM) otrzymali zadanie stworzenia obudowy dydaktycznej do rysunku odnoszącego się do organizacji pożytku publicznego i do tekstu M. Safjana dotyczącego jakości prawa. Tak skonstruowane zadania pozwoliły na weryfikację osiągnięcia efektów kształcenia przypisanych do tego przedmiotu: **K_U05** - stosuje świadomie w mowie i w piśmie terminologię fachową właściwą dla nauk historycznych i pokrewnych, zarówno w pracy badawczej, jak i w popularyzacji nauk historycznych (stosuje świadomie w mowie i w piśmie terminologię fachową właściwą nauczaniu wiedzy o społeczeństwie. Przygotowuje własne rozwiązania metodyczne możliwe do realizacji na lekcjach WOS. Konstruuje modele wprowadzania pojęć na lekcjach WOS) czy **K_U10** - analizuje, interpretuje i wykorzystuje dla potrzeb własnych badań teksty historiograficzne, teksty źródłowe oraz inne nośniki pamięci (analizuje, interpretuje i wykorzystuje dla potrzeb własnych działań dydaktycznych teksty politologiczne, teksty prasowe oraz inne nośniki pamięci. Analizuje efektywność różnorodnych środków dydaktycznych).

W przypadku praktyk zawodowych (np. na specjalności współczesne muzeum) studenci otrzymują i przekazują pracodawcy formularz realizacji efektów kształcenia, co stanowi wskazówkę dla pracodawcy odnośnie zadań powierzanych praktykantowi, a następnie podpisany formularz z zaznaczonymi zrealizowanymi efektami obok dziennika praktyk jest przekazywany kierownikowi praktyk. Oba dokumenty - formularz oraz dziennik praktyk - są podstawą zaliczenia praktyki. W przypadku praktyk pedagogicznych podstawą oceny realizacji efektów kształcenia jest opinia nauczyciela-opiekuna (tzw. druk opinii) oraz dostarczony dziennik praktyk zawierający szczegółową dokumentację pracy dydaktyczno-wychowawczej, np. konspekty, arkusze hospitacyjne, sprawozdania itp.

3.8. Spełnienie reguł i wymagań w zakresie metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się, zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 powołanej ustawy.

W momencie sporządzania raportu nie wydano jeszcze rozporządzenia na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce określającego standardy kształcenia.

3.9. Zwięzły opis rodzajów, tematyki i metodyki prac etapowych i egzaminacyjnych oraz projektów dla każdego z ocenianych poziomów studiów.

Odrębnym narzędziem weryfikacji efektów kształcenia są różne prace zaliczeniowe przygotowywane przez studentów w ramach poszczególnych przedmiotów. Przykładowo studenci HSSL w ramach ćwiczeń z *Historii Polski 1918-45* przygotowywali końcowe prace semestralne dotyczące różnorodnych aspektów życia społeczno-politycznego Polski międzywojennej np. *Pojedynki honorowe w dwudziestoleciu międzywojennym; Śmierć i pogrzeb Romana Dmowskiego na łamach dodatku Tygodnik polityczny do Warszawskiego Dziennika Narodowego; Odrodzenie Polski - październik i listopad 1918 roku w Ilustrowanym Kurierze Codziennym*. Tego typu forma pozwala na weryfikację określonych efektów kształcenia np. **K_W04** - ma zaawansowaną, uporządkowaną chronologicznie i tematycznie wiedzę o historii dawnych i współczesnych ziem polskich; **K_W12** - posiada wiedzę pozwalającą na analizę i interpretację źródeł historycznych; **K_U06** - rozpoznaje, wykorzystuje i analizuje teksty historiograficzne, teksty źródłowe oraz inne wytwory cywilizacji przydatne w pracy i warsztacie historyka. Streszcza, zapisuje i kataloguje uzyskane tą drogą informacje; **K_K10** - wykazuje niezależność i

samodzielność myśli, szanując jednocześnie prawo innych osób do wykazywania tych cech. Prace egzaminacyjne na ocenianym kierunku przybierają różnorodną postać – od testów wyboru do dłuższych wypowiedzi pisemnych. W przypadku przedmiotów specjalizacyjnych egzaminy szczególnie ukierunkowane są na sprawdzenie konkretnych umiejętności zawodowych. Przykładem będzie egzamin z *Dydaktyki historii* (II rok HSSL), w którym obok testu wyboru, studenci musieli stworzyć obudowę dydaktyczną (pytania z kluczem odpowiedzi dla uczniów szkół podstawowych) do ilustracji *Wojsko rosyjskie strzela do manifestantów w Warszawie 8.04.1861 roku - Tony Robert-Fleury, Massacre des polonais à Varsovie, 8 avril 1861 (1866)*. Dobrze odnosi się to do efektu kształcenia **K_U11** – prezentuje efekty swojej pracy dydaktycznej w postaci własnych rozwiązań metodycznych. Opracowuje modele lekcji historii zarówno od strony teoretycznej jak i praktycznej.

3.10. Zwięzła charakterystyka rodzajów, tematyki i metodyki prac dyplomowych, ze szczególnym uwzględnieniem nabywania i weryfikacji osiągnięcia przez studentów kompetencji związanych z prowadzeniem działalności naukowej dla każdego z ocenianych poziomów studiów.

Procedura dyplomowania w IH UG jest zgodna z zapisami zawartymi w *Regulaminie Studiów*, rozdział 5 – *Prace i egzaminy dyplomowe*. Procedura ta przewiduje udział trzech pracowników naukowo-dydaktycznych (promotora, recenzenta oraz przewodniczącego), przy czym co najmniej jedna z tych osób (a najczęściej dwie lub szczególnie w przypadku egzaminów dyplomowych na SSM trzy) to osoby posiadające tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego. Funkcjonujący w IH formularz recenzji pracy dyplomowej nakłada na recenzenta obowiązek uwzględnienia w ocenie pracy następujących elementów: korelacja tematu i treści pracy, struktura pracy, zawartość merytoryczna, charakterystyka i adekwatność bazy źródłowej, aparat naukowy oraz warstwa językowa. W trakcie egzaminu dyplomant odpowiada na 3 pytania dotyczące: tematyki przedstawianej pracy, wiedzy związanej z kierunkiem studiów oraz umiejętności warsztatowych i znajomości metodologii. Tak skonstruowana procedura dyplomowania umożliwia więc wieloaspektową weryfikację osiągniętych efektów kształcenia, w szczególności dotyczących przygotowania do prowadzenia badań na SSL oraz umiejętności z zakresu prowadzenia badań w przypadku SSM.

Tematyka prac dyplomowych realizowanych na obu poziomach kształcenia odnosi się do szeroko rozumianej problematyki historycznej. Często jest wypadkową zainteresowań studenta oraz profilu badawczego promotora, który ukierunkowuje naukowo uczestników swojego seminarium. Na studiach pierwszego stopnia w latach 2017-2018 obroniono 83 prace licencjackie, tematycznie dotyczące różnych epok historycznych, począwszy do starożytności (np. *Synkretyzm religijny w Egipcie ptolemejskim, Egipt w obliczu rozpadu monarchii Nowoasyryjskiej (lata 610-605 p.n.e.)*), poprzez okres nowożytny (np. *Egzekucje zdrajców stanu w okresie panowania Henryka VIII Tudora (1509-1547)*) a skończywszy na dziejach XX wieku (np. *Ucieczki z obozu Stutthof; Obraz dzieciństwa na zesłaniu w ZSRR w latach 1940-1944*). Istotną część prac obejmowały zagadnienia z historii regionalnej (np. *Historia Ochotniczych Straży Pożarnych na terenie gminy Janowiec Kościelny w latach 1920-2010; Gmina Goworowo w latach międzywojennych (1918-1939)*). Tematy prac dyplomowych podejmowanych na drugim stopniu kształcenia wskazują na znacznie wyższy poziom konceptualizacji, większy nakład pracy badawczej studenta oraz wykorzystanie rozleglejszej bazy źródłowej. Podejmowane kwestie to przykładowo: *Polska Partia Robotnicza w Gdyni w latach 1945-1948; Hołd lenny Mściwoja I względem Danii w 1210 r. na tle pomorskich tendencji separatystycznych (X-XIII w.)*; *Wojna na froncie wschodnim we wspomnieniach niemieckich żołnierzy 1941-1945*; *Życie codzienne polskich żołnierzy w armii austriackiej podczas I Wojny Światowej 1914 – 1918*.

3.11. Opis sposobów dokumentowania efektów uczenia się osiągniętych przez studentów (np. testy, prace egzaminacyjne, pisemne prace etapowe, raporty, zadania wykonane przez studentów, projekty zrealizowane przez studentów, wypełnione dzienniki praktyk, prace artystyczne, prace dyplomowe, protokoły egzaminów dyplomowych) dla każdego z ocenianych poziomów studiów.

Kwestia gromadzenia i przechowywania dokumentacji potwierdzającej osiągnięcie założonych efektów kształcenia jest na WH UG regulowana przez *Zarządzenie Dziekana WH nr 1/15 z 8 I 2015 r.* Zgodnie z tym zarządzeniem dokumentacja, w tym prace egzaminacyjne, zaliczeniowe, projekty, prezentacje itp. są przechowywane w odpowiednim instytucie przez okres pięciu lat. Każdy pracownik naukowo-dydaktyczny ma obowiązek przekazania wszystkich prac studentów po zakończeniu sesji egzaminacyjnej do sekretariatu wraz z krótkim opisem składanych materiałów.

3.12. Przedstawienie wyników monitoringu losów absolwentów ukazujące stopień przydatności na rynku pracy efektów uczenia się osiągniętych na ocenianym kierunku oraz luki kompetencyjne, jak również informacje dotyczące kontynuowania kształcenia przez absolwentów ocenianego kierunku.

Prace nad badaniem losów absolwentów realizowane są przez Biuro Karier UG. Do głównych zadań Biura należy: prowadzenie doradztwa zawodowego; planowanie i organizacja działań promujących aktywną postawę zawodową studentów i absolwentów UG; udostępnianie studentom i absolwentom ofert pracy, praktyk i staży; promocja studentów i absolwentów naszej uczelni oraz współpraca z podmiotami wspierającymi lub realizującymi programy aktywizacji zawodowej. IH nie ma możliwości personalnych ani budżetowych umożliwiających samodzielną realizację tego zadania. Niemniej jednak, pomimo że analizy prowadzone przez BK UG nie pozwalają na podanie szczegółowych statystyk dotyczących zatrudnienia absolwentów ocenianego kierunku, dzięki kontaktom wykładowców i absolwentów, dyrekcja IH ma dość reprezentatywną orientację w tej materii. Duże grono absolwentów kierunku *Historia* pracuje w szkołach trójmiejskich i pomorskich oraz lokalnych instytucjach kulturalnych i muzealnych.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

4.1. Liczba, struktura kwalifikacji oraz dorobku naukowego/artystycznego nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia ze studentami na ocenianym kierunku, jak również ich kompetencji dydaktycznych (z uwzględnieniem przygotowania do prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz w językach obcych). W tym kontekście warto wymienić najważniejsze osiągnięcia dydaktyczne jednostki z ostatnich 5 lat w zakresie ocenianego kierunku studiów (własne zasoby dydaktyczne, podręczniki autorstwa kadry, miejsca w prestiżowych rankingach dydaktycznych, popularyzacja).

Minimum kadrowe na kierunku *Historia* w latach 2014 – 2018 stanowiło 27 pracowników naukowo-dydaktycznych

[redacted] w tym 4 profesorów tytularnych, 16 doktorów habilitowanych i 7 doktorów.

W bieżącym roku akademickim 2018/2019 uruchomiono procedurę habilitacyjną dla dr [redacted] i profesorską dla dr. hab. [redacted] i dr. hab. [redacted].

Osiągnięcia naukowe i granty uzyskane przez pracowników IH w latach 2013 – 2016 w istotny sposób przyczyniły się do otrzymania przez WH UG kategorii A.

W ostatnich pięciu latach 2014 – 2018, które minęły od ostatniej oceny PKA, pracownicy IH opublikowali 1142 prace na łączną sumę 4474 punktów; w tym 53 monografie, 236 artykułów w recenzowanych czasopismach i 318 rozdziałów w monografiach wieloautorских.

Pracownicy IH są redaktorami naczelnymi czterech czasopism wydawanych w cyku rocznym: „Studia z Dziejów Średniowiecza”, „Studia Historica Gedanensia”, „Christianitas Antiqua”, „Argumenta Historica”.

Pracownicy IH prowadzą badania w obszarze wszystkich epok historycznych:

Starożytność: Bliski Wschód w starożytności: historia i literatura staroorientalna; teologia (dzieje formowania się i interpretacja Starego Testamentu); kultura religijna judaizmu i wczesnego chrześcijaństwa; organizacja Kościoła u schyłku antyku; życie codzienne, edukacja, szkoła, rodzina, późnoantyczna literatura pedagogiczna. Przykładowe monografie: [redacted] *O godnym życiu we wspólnocie. Antologia aforyzmów i didaskaliów św. Jana Chryzostoma*, wybór i przekład J. Iluk, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego 2015, ss. 241; [redacted], *Mowy do Antiocheńczyków o posągach św. Jana Chryzostoma*, przekład i komentarz [redacted], Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego 2017, ss. 278; [redacted]; *Idee edukacyjne późnoantycznej sofistyki IV wieku*, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego 2014, ss. 221).

Średniowiecze: Historia Polski i stosunki międzynarodowe w dobie piastowskiej i jagiellońskiej. Kościół, dzieje zakonów, dzieje miast i mieszczaństwa w Polsce i na Pomorzu; Hanza, historia ruchów religijnych, husytyzm, Przemysłodzi, Luksemburgowie, życie codzienne w średniowieczu. Przykładowe monografie: [redacted], *Zakony mendenkanckie w Prusach Krzyżackich i Królewskich od XIII do połowy XVI wieku*, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego 2018, s. 448; [redacted], *Mściwoj II (1224-1294) książę wschodniopomorski (gdański)*, DiG, Warszawa 2016, s. 448; [redacted], *Katalog listów i dokumentów królów polskich z Archiwum*

Państwowego w Gdańsku, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2016, s. 236; [REDACTED], *Kościeleccy ze Skępego herbu Ogon i ich protoplaści. Studium z dziejów późnośredniowiecznej rodziny możnowładczej*, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2018, ss. 570.

Czasy nowożytne: Miasta i mieszczenie Prus Królewskich i obszaru hanzeatyckiego w XV – XVIII w. Kwestie prawne, wyznaniowe, ustrojowe, społeczne i obyczajowe; Historia i kultura Wielkiego Księstwa Litewskiego i Litwy (nauka, medycyna, higiena); Szwecja i stosunki polsko-szwedzkie; Francja w dobie Oświecenia. Przykładowe monografie: [REDACTED] *Utrzymywanie czystości w wielkich miastach Prus Królewskich XVI–XVIII wieku. Studium z dziejów kultury sanitarnej w mieście nowożytnym*, Gdańsk 2014, ss. 530.

Wiek XIX: historia polskiej, rosyjskiej i europejskiej myśli filozoficzno-społecznej; historia kościołów na ziemiach polskich pod zaborami; stosunki polsko-rosyjskie w sferze kultury, kariery polskich uczonych w Rosji; dzieje Uniwersytetu im. Stefana Batorego w Wilnie; historia Stanów Zjednoczonych, wojna secesyjna, udział Polaków, problem rasizmu w armii amerykańskiej od połowy XIX w. do połowy XX w. (wojna w Korei); Wielka Brytania i angielscy podróżnicy na ziemiach polskie i do Rosji; pielgrzymki do Ziemi Świętej na przełomie XIX/XX w.; historia turystyki i wypoczynku na przełomie XIX/XX w.; Przekrój społeczny kuracjuszy, obiekty wypoczynkowe, rozrywki wakacyjne i inne sposoby spędzania czasu wolnego. Przykładowe publikacje: [REDACTED], *Polacy i Rosjanie wobec wyzwań swoich czasów (XIX-XX w.). Szkice historyczno-filozoficzne*, Liber Bonus Rzeszów 2017, ss. 134; [REDACTED], *W ogrodzie muz twórcy – idee – postawy*, Liber Bonus, Rzeszów 2017, ss. 178; [REDACTED], *Dwa światy. Zagadnienia identyfikacji narodowej Andrzeja Szeptyckiego w l. 1865 -1914*, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, 2018, ss. 614; [REDACTED], *625 lat parafii św. Mikołaja w Niezabyszewie (zarys dziejów 1393–2018)*, Instytut Kaszubski, Gdańsk 2018, ss. 431; [REDACTED], *Historia turystyki. Polska i świat*. Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego 2016.

Historia najnowsza: Historia Gdańska i Pomorza (polityka, kultura, społeczeństwo); stosunki polsko-amerykańskie, polsko-szwedzkie, polsko-ukraińskie; mniejszości narodowe, mniejszości wyznaniowe; emigracja i dzieje Polonii amerykańskiej; dzieje opozycji antykomunistycznej; świat arabski i polityczne problemy islamu. Przykładowe monografie: [REDACTED], *Uchodźcy polityczni z Europy Środkowo-Wschodniej w amerykańskiej polityce zimnowojennej (1948-1955)*, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego 2016, ss.543; [REDACTED], [REDACTED], *1924: Port Gdyniński w prasie polskiej*, Towarzystwo Miłośników Gdyni 2018, ss. 204; [REDACTED], [REDACTED], *Raporty Sytuacyjne Komisarza Rządu w Gdyni. Życie polityczne, społeczne i mniejszości narodowych w Gdyni. Ruch wywrotowy i stan bezpieczeństwa publicznego (1935-1936)*, Towarzystwo Miłośników Gdyni, 2018, tom 3, ss. 152; [REDACTED], *Polski Szwajcar Konstanty Régemey. Przyczynek do polsko-szwajcarskich stosunków kulturalnych i naukowych*, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego 2016, ss.122.

4.2. Obsada zajęć, ze szczególnym uwzględnieniem zajęć, które prowadzą do osiągnięcia przez studentów kompetencji związanych z prowadzeniem działalności naukowej.

Obsady zajęć dydaktycznych realizowanych zgodnie z programem studiów na kierunku *Historia* dokonuje się przede wszystkim biorąc pod uwagę kompetencje merytoryczne pracowników. Na przełomie maja i czerwca każdego roku dykcja IH przekazuje kierownikom zakładów funkcjonujących w IH „Plan obsad zajęć dydaktycznych”, które będą realizowane w kolejnym roku akademickim. Kierownicy zakładów w ustalonym wcześniej terminie przesyłają swoje propozycje obsady zajęć przez konkretne osoby. Gdy jest to możliwe, przeznaczają niektóre ćwiczenia (pewną ich część) do prowadzenia przez doktorantów. W przypadku seminariów i proseminariów dykcja IH stara się przydzielać te formy zajęć dydaktycznych poszczególnym zakładom rotacyjnie, aby zapewnić pracownikom z odpowiednim dorobkiem naukowym możliwości wykształcenia własnych uczniów. O obsadzie seminarium lub proseminarium konkretnym pracownikiem decyduje kierownik zakładu, jednakże z zachowaniem zasady, aby seminarium dyplomowe na II stopniu studiów stacjonarnych prowadził co najmniej pracownik ze stopniem naukowym doktora habilitowanego. W przypadku seminarium dyplomowego oraz proseminarium na I stopniu studiów stacjonarnych i niestacjonarnych dopuszczalne jest powierzenie prowadzenia tych zajęć pracownikom ze stopniem naukowym doktora. W przypadku wykładów monograficznych dykcja IH powierza kierownikom zakładów przygotowanie po jednym wykładzie w danym roku akademickim (łącznie 5-6 propozycji na dany semestr). O tym, który z zaproponowanych wykładów ostatecznie będzie realizowany, decyduje to, czy zapisze się na niego wymagana zarządzeniem Rektora liczba studentów. W razie braku możliwości zapewnienia merytorycznej obsady zajęć przez pracowników IH, władze WH występują z prośbą o zapewnienie jej przez pracowników innych wydziałów UG. Powyższe zasady umożliwiają zaplanowanie aktywności dydaktycznej pracownika z odpowiednim wyprzedzeniem i w miarę możliwości włączenie studentów w prowadzenie badań naukowych. Szczegółowy wykaz obsady zajęć

prowadzonych na I i II stopniu studiów stacjonarnych oraz na I stopniu studiów niestacjonarnych na kierunku *Historia* podano w formie załącznika (por. część III, załącznik nr 2, część I, dokument nr 2).

4.3. Łączenie przez nauczycieli akademickich i inne osoby prowadzące zajęcia działalności dydaktycznej z działalnością naukową oraz włączania studentów w prowadzenie działalności naukowej.

Nauczyciele akademicy łączą działalność dydaktyczną z działalnością naukową na kilka sposobów. W trakcie realizacji przedmiotów podstawowych i kierunkowych pracownicy kładą silniejszy nacisk na treści, które stanowią przedmiot ich badań. Szczególnie jednak jest to widoczne w przypadku zajęć dydaktycznych odbywanych w formie wykładów monograficznych i seminariów dyplomowych. Pracownik wyznaczony do prowadzenia w danym roku wykładu monograficznego omawia w trakcie tych zajęć wyniki swoich badań, często jeszcze zanim zostały opublikowane lub w inny sposób upublicznione. Natomiast na seminariach dyplomowych możliwe jest nie tylko zapoznanie studentów z własnym warsztatem badawczym, ale również pobudzenie studentów do czynnego myślenia, dostrzegania problemów badawczych, sposobów ich rozwiązania i w rezultacie do przygotowania samodzielnej pracy dyplomowej. Pracownicy pomagają studentom w wyborze tematu pracy tak, aby mieścił się w sferze ich zainteresowań badawczych oraz ukierunkowują studentów względem wykorzystania źródeł i literatury przedmiotu. Pracownicy naukowo angażują również studentów w aktualnie prowadzone przez siebie badania, np. w formie pomocy przy zbieraniu różnych źródeł wywołanych (dokumentacji fotograficznej, relacji naocznych świadków, wywiadów, itp.). Zachęcają również zdolniejszych studentów do publikacji fragmentów ich prac dyplomowych, do udziału w konferencjach naukowych, do wygłaszania referatów oraz do publikacji artykułów, które są później cytowane w pracach naukowych pracowników IH.

4.4. Założenia, cele i skuteczność prowadzonej polityki kadrowej, z uwzględnieniem metod i kryteriów doboru oraz rekrutacja kadry, sposoby, zasady i kryteria oceny jakości kadry oraz udział w tej ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów, a także wykorzystania wyników oceny w rozwoju i doskonaleniu kadry.

Według stanu na marzec 2019 roku w IH zatrudnionych jest 41 pracowników naukowo-dydaktycznych, w tym: 10 profesorów tytularnych, 21 doktorów habilitowanych i 10 doktorów. Polityka kadrowa zapewnia realizację przyjętych założeń i celów: utrzymanie potencjału naukowo-dydaktycznego IH i stworzenie możliwości dalszego rozwoju. Zasady polityki kadrowej określają: *Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (Dz.U. z 2018 r. poz. 1668 ze zm.), rozporządzenia oraz Statut UG. Rekrutacja kandydatów do pracy w IH UG odbywa się w drodze ogłoszenia konkursu o pracę publikowanego (w j. polskim i angielskim) m.in. na stronie WH UG - https://historia.ug.edu.pl/pracownicy/oferty_pracy_historyczny; IH nie grozi załamanie struktury zatrudnienia związane z przejściem pracowników na emeryturę. W ciągu najbliższych 5 lat odejdzie 7 pracowników ze względu na uzyskanie praw emerytalnych, a w związku z tym spodziewane jest zatrudnianie nowych pracowników. Każdy z pracowników podlega ocenie okresowej wyrażanej zarówno przez władze uczelni, jak i interesariuszy wewnętrznych. Studenci IH corocznie oceniają pracowników w trakcie wypełniania ankiet. Pracownicy podlegają również ocenie okresowej przeprowadzanej co 2 lata lub w przypadku osób z tytułem naukowym profesora co 4 lata. Ocena jest przeprowadzana przez Uczelnianą oraz Wydziałową Komisję Oceniającą na zasadach przewidzianych *Zarządzeniem nr 16/R/16 Rektora UG z dnia 9 lutego 2016 roku w sprawie trybu oceny okresowej nauczycieli akademickich w Uniwersytecie Gdańskim*.

4.5. System wspierania i motywowania kadry do rozwoju naukowego lub artystycznego oraz podnoszenia kompetencji dydaktycznych. W tym kontekście warto przedstawić awanse naukowe kadry związanej z ocenianym kierunkiem studiów.

Władze WH wspierają rozwój pracowników finansując druk publikacji oraz udzielając urlopów naukowych. Ze środków IH finansowane są głównie wyjazdy naukowe pracowników na konferencje. Władze UG, WH i IH zapewniają pracownikom możliwość doskonalenia naukowo-dydaktycznego poprzez organizowanie szkoleń. Pracownicy IH uczestniczą również w różnych formach doskonalenia kompetencji dydaktycznych, takich jak Laboratorium Inicjatyw Dydaktycznych, w ramach którego co roku odbywa się cykl warsztatów prowadzonych przez i dla nauczycieli akademickich UG, podczas których wykładowcy dzielą się swoim doświadczeniem w zakresie innowacyjnych metod dydaktycznych.

O skuteczności prowadzonej polityki kadrowej świadczyć mogą przykłady karier zawodowych zaistniałe w ciągu ostatnich lat (por. punkt. 1.2. niniejszego raportu oraz poniższą tabelę).

Awanse naukowe pracowników IH w ostatnich 5 latach (2014-2019)

Rok	Imię i nazwisko	Data uzyskania stopnia doktora habilitowanego	Data zatrudnienia na stanowisku profesora nadzwyczajnego UG	Data uzyskania tytułu naukowego profesora (akt nominacji)	Data zatrudnienia na stanowisku profesora zwyczajnego
1		-	01.02.2015	-	-
2		-	-	22.04.2016	01.01.2019
3		-	-	30.06.2015	1.07.2016
4		26.06.2015	01.11.2016	-	-
5		25.09.2015	01.03.2017	-	-
6		-	01.02.2015	-	-
7		23.06.2017	1.05.2018	-	-
8		-	-	22.04.2016	01.01.2019
9		28.03.2014	01.12.2015	-	-
10		28.11.2014	15.04.2016	-	-
RAZEM		5	7	3	3

4.6. Spełnienie reguł i wymagań w zakresie doboru nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia oraz obsady zajęć, zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 powołanej ustawy.

W momencie sporządzania raportu nie wydano jeszcze rozporządzenia na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce określającego standardy kształcenia.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

5.1. Stan, nowoczesność, rozmiary i kompleksowość bazy dydaktycznej i naukowej służącej realizacji zajęć oraz działalności naukowej na ocenianym kierunku w dyscyplinie/dyscyplinach, do której/których kierunek jest przyporządkowany.

WH zapewnia studentom *Historii* dobre warunki kształcenia. Baza lokalowa IH mieści się w budynku WH przy ulicy Wita Stwosza 55. Budynek ten jest współużytkowany przez WH i Wydział Filologiczny. Aktualnie IH ma do dyspozycji :

- 2 aule (jedna do wyłącznej dyspozycji o pow. 89,80 m², jedna współdzielona z Wydziałem Filologicznym)
- 15 sal dydaktycznych o zróżnicowanej powierzchni (od 34,2 m² po 70,2 m²)
- 23 pokoje kadry naukowej o zróżnicowanej powierzchni (od 16,7 m² po 34,2 m²)
- 2 pokoje przeznaczone dla dyrekcji i sekretariatu IH o łącznej powierzchni 74,7 m²

Powyższą bazę lokalową uzupełniają pomieszczenia władz WH i dziekanatu oraz pokoje administracyjno-techniczne przeznaczone na przechowywanie sprzętu multimedialnego i obsługę techniczno-komputerową WH i IH.

5.2. Infrastruktura i wyposażenie instytucji, w których prowadzone są zajęcia poza uczelnia oraz praktyki zawodowe.

W ramach procesu dydaktycznego studenci odbywają część zajęć poza terenem UG. Studenci kierunku *Historia* na specjalizacji pedagogicznej zajęcia praktyczne z dydaktyki historii i dydaktyki WOS odbywają regularnie w tzw. szkołach ćwiczeń, których wybór, oprócz kryteriów merytorycznych i dydaktycznych, podyktowany był także kryteriami infrastrukturalnymi. Na przestrzeni ostatnich lat są to zarówno szkoły podstawowe (np. SP nr 92 w Gdańsku, SP nr 51 w Gdyni), szkoły średnie (np. III LO w Gdańsku, ul. Topolowa) oraz do niedawna gimnazja (np. Gimnazjum nr 11 w Gdyni). Szkoły te, jak i goszczący studentów nauczyciele, aktywnie

współpracują z prowadzącymi zajęcia pracownikami naukowymi IH, użyczając infrastruktury i wyposażenia. W przypadku zajęć ze specjalności archiwistycznej (HSSL) oraz współczesne muzeum (HSSM) niektóre z nich realizowane są w budynkach archiwów (np. Archiwum Państwowym w Gdańsku, ul. Wałowa) lub muzeów. Jednocześnie podczas odbywania praktyk obowiązkowych studenci wszystkich specjalności wykonują zadania, korzystając z infrastruktury tych instytucji, w których pracują (w szkołach, archiwach, muzeach).

5.3. Dostęp do technologii informacyjno-komunikacyjnej (w tym Internetu a także platformy e-learningowej, w przypadku, gdy na ocenianym kierunku prowadzone jest kształcenie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość) oraz stopień jej wykorzystania w procesie nauczania i uczenia się studentów oraz w działalności i komunikacji naukowej.

Studenci IH mają możliwość swobodnego korzystania z technologii Wi-Fi na terenie budynku WH. Uczelnia umożliwia także pracownikom i studentom wykorzystanie w procesie kształcenia platformy e-learningowej funkcjonującej na Portalu Edukacyjnym (<https://pe.ug.edu.pl>). Oprócz wspomnianego portalu w obrębie UG działają również Portale Pracownika i Studenta (elektroniczna obsługa studiów, indeks elektroniczny itp.), które umożliwiają efektywne i szybkie kontaktowanie się prowadzących zajęcia ze studentami, przekazywanie materiałów edukacyjnych, tworzenie arkuszy egzaminacyjnych itp.

5.4. Udogodnienia w zakresie infrastruktury i wyposażenia dostosowanych do potrzeb studentów z niepełnosprawnością.

Budynek, w którym studiuje studenci kierunku *Historia* (Gdańsk, Wita Stwosza 55) został przystosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych (specjalnie zbudowane podjazdy, winda, toalety). W holu głównym znajduje się winda pozwalająca na wjazd na piętro, gdzie znajdują się sale wykładowe i biura obsługi studentów. Parking uczelniany posiada miejsca przeznaczone dla osób niepełnosprawnych. Sale dydaktyczne i pomieszczenia biurowe posiadają oznaczenia w alfabecie Braille'a. Ponadto w sali komputerowej znajdują się dwa stanowiska dla osób niepełnosprawnych. Zgodnie z § 35 p.1 Regulaminu Studiów UG student niepełnosprawny może, za zgodą dziekana, studiować według indywidualnego programu studiów. Warto podkreślić, że także w Bibliotece Głównej UG czytelnicy niepełnosprawni ruchowo mogą samodzielnie korzystać ze zbiorów dzięki licznym udogodnieniom architektonicznym i organizacyjnym. W budynku znajdują się windy przystosowane do korzystania przez osoby niepełnosprawne (brak progów, przyciski z alfabetem Braille'a), na parterze znajduje się Czytelnia Informacji Naukowej, a jej pracownicy służą informacją oraz pomocą w odnalezieniu poszukiwanych publikacji i dostarczeniu ich z wyższych pięter budynku. Na każdym piętrze znajdują się toalety przystosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych. Zadbano również o odpowiednią liczbę miejsc parkingowych dla osób niepełnosprawnych ruchowo znajdujących się przed budynkiem Biblioteki Głównej. Również samo korzystanie z katalogów bibliotecznych zostało maksymalnie przystosowane dla potrzeb niepełnosprawnych. Wypożyczalnia Biblioteki Głównej i Biblioteki Humanistycznej mieszczą się na parterze. W katalogu online istnieje możliwość zawężenia poszukiwań – poprzez zastosowanie odpowiednich filtrów – tylko do wydawnictw brajlowskich. Osoby niedowidzące mogą korzystać z Wirtualnej Biblioteki Literatury Polskiej. Czytelnicy niepełnosprawni mają zwiększony limit wypożyczanych książek do 10 tytułów na okres 2 miesięcy z możliwością dokonania dwukrotnej prolongaty na okres dwóch miesięcy. Dla osób słabowidzących zainstalowano m.in. w Bibliotece Głównej oraz w Bibliotece Humanistycznej powiększalniki optyczne ClearView+ umożliwiające czytanie, pisanie i oglądanie zdjęć przez osoby niedowidzące. Ponadto w czytelniach Biblioteki Głównej i Biblioteki Humanistycznej zainstalowano stanowiska komputerowe przeznaczone dla osób niewidomych i słabowidzących.

5.5. Dostępność infrastruktury, w tym aparatury naukowej, oprogramowania specjalistycznego i materiałów dydaktycznych, w celu wykonywania przez studentów zadań wynikających z programu studiów w ramach pracy własnej.

Do realizacji zadań wynikających z programu studiów studenci na kierunku *Historia* mają do dyspozycji wyposażenie techniczne, które sukcesywnie wzbogacano na przestrzeni ostatnich lat (np. w 2019 roku zakup 5 komputerów stacjonarnych do sal wykładowych). Część aparatury naukowej, oprogramowania specjalistycznego i materiałów dydaktycznych zostało zakupione z grantu przyznanego z Europejskiego Funduszu Społecznego Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

Aktualny wykaz sprzętu oraz jego przeznaczenia, dostępnego w budynku WH i IH (ul. Wita Stwosza 55) określa poniższe zestawienie (wg stanu na 03.2019):

1. Sprzęt komputerowy: komputery stacjonarne (administracja – 13 szt., pokoje pracownicze – 23 szt., pracownia komputerowa – 23 szt., pracownia techniczna – 6 szt.; sale dydaktyczne -5szt.); komputery przenośne (notebooki) – 12 szt.; skanery (A-3 – 1 szt., do kodów kreskowych – 1 szt.); drukarki – 14 szt.; urządzenia wielofunkcyjne – 5 szt.

2. Sprzęt prezentacyjny: tablica interaktywna - 1 szt.; projektory multimedialne (stacjonarne w salach dydaktycznych – 15 szt., przenośne – 5 szt.); rzutniki pisma (folii) – 1 szt.; telewizor 55" (w sali dydaktycznej) – 1 szt.

3. Aparatura do archiwizacji dokumentów: aparaty fotograficzne – 5 szt.; czytnik do mikrofilmów – 1 szt.; skaner do mikrofilmów i mikrofisz – 1 szt.

4. Inne: kserokopiarka –A3 (kolor) – 1 szt.; ekrany do projektorów (stacjonarne - elektryczne - w salach dydaktycznych– 15 szt., przenośne – 2 szt.); dyktafony – 5 szt.; wskaźniki laserowe – 6 szt.; zestawy nagłaśniające - 1 szt.; sprzęt do głosowań – 1 szt.; kamera laserowa – 1 szt.; system Guide Tour – 1 zestaw, tj. 50 szt. słuchawek + mikrofony; mapy ścienne – ok. 80 szt.

5.6. System biblioteczno-informacyjny uczelni, w tym dostępu do aktualnych zasobów informacji naukowej w formie tradycyjnej i elektronicznej, o zasięgu międzynarodowym oraz zakresie dostosowanym do potrzeb wynikających z procesu nauczania i uczenia się na ocenianym kierunku, a także działalności naukowej w zakresie dyscypliny/dyscyplin, do której/których przyporządkowany jest kierunek, w tym w szczególności dostępu do piśmiennictwa zalecanego w sylabusach.

Studenci kierunku *Historia* mają do dyspozycji zasób biblioteczny składający się z księgozbiorów o różnych poziomach organizacji, zarówno pod kątem poziomu opracowania (elektronicznego), dostępności zasobu dla czytelnika oraz jego funkcjonalności. Pierwszoplanową rolę odgrywają zbiory Biblioteki Głównej UG, mieszczące się w nowym gmachu (otwartym w 2006 roku), położonym na terenie kampusu UG. Zawiera ona podstawowy korpus książek, w dużej części w wolnym dostępie dla czytelników, z zakresu humanistyki, nauk społecznych i dziedzin pokrewnych, obudowany rozwiniętą infrastrukturą ułatwiającą efektywną naukę (stanowiska komputerowe, czytniki, czytniki dla osób niedowidzących, skanery, usługi kserograficzne). Zbiór ten jest udostępniany w kilku czytelniach specjalistycznych (560 miejsc pracy i 83 stanowiska komputerowe) oraz wypożyczany na zewnątrz. Ogółem Biblioteka Główna posiada (wg stanu na 31.12.2018) 1 121 808 woluminów (druki zwarte – książki wersja papierowa, 90% tytułów opracowane jest w katalogu online), w tym 92 000 woluminów z zakresu historii. Zasoby druków ciągłych (czasopism) wynoszą ogółem w BG 353.402 woluminów (19.591 tytułów), w tym 1534 tytuły z zakresu historii (96 % tytułów opracowane jest w katalogu online). Ponadto studenci mają do dyspozycji dostęp do 28 209 czasopism pełnotekstowych w wersji elektronicznej oraz 105 633 czasopism z abstraktami artykułów. Zasoby BG UG uzupełniają zbiory specjalne (186 603 jednostek) oraz Pomorska Biblioteka Cyfrowa (44 625 dzieł).

W gmachu WH i Wydziału Filologicznego znajduje się także Biblioteka Humanistyczna (ul. Wita Stwosza 55), powstała w wyniku scalenia istniejących uprzednio bibliotek instytutowych. Jej zasób liczy ponad 106 tys. woluminów (druki zwarte, w tym 7 666 z zakresu historii) i ponad 26 000 druków ciągłych (czasopisma – 1 306 tytułów). Biblioteka posiada czytelnię z 36 miejscami i 5 stanowiskami komputerowymi. Pozycje o problematyce związanej przede wszystkim z historią sztuki, historią, archeologią i etnologią studenci mogą znaleźć w Bibliotece Historii Kultury zlokalizowanej w budynku przy ul. Bielańskiej 5. Jej zasób liczy ponad 12 000 woluminów oraz 300 tytułów czasopism. Oprócz zasobów własnych UG studenci kierunku *Historia* mogą korzystać z bogatych zbiorów Biblioteki Gdańskiej PAN zlokalizowanej przy ul. Wałowej 15 w Gdańsku oraz innych bibliotek położonych na terenie Trójmiasta (np. Biblioteka AMW w Gdyni – zbiory z zakresu historii wojskowości, Wojewódzka Biblioteka Pedagogiczna w Gdańsku – zbiory z zakresu pedagogiki i dydaktyki).

Do dyspozycji studentów są także 82 bazy danych w zasobach BG UG, w tym 17 pełnotekstowych baz danych zawierających artykuły z zakresu historii np.: A-Z Service, Academic Search Ultimate, Arianta, Cambridge University Press, CPCI-SSH, DOAJ, EBSCOhost, JSTOR. Uzupełnieniem powyższych zasobów BG UG są bazy książek (ogółem 5), w tym dwie bazy pełnotekstowych książek zawierających e-booki z zakresu nauk historycznych tj. EBook Academic Collection (EBSCO) i IBUK Libra.

5.7. Sposoby, częstość i zakres monitorowania, oceny i doskonalenia bazy dydaktycznej i naukowej oraz systemu biblioteczno-informacyjnego, a także udziału w ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów.

Dalszy niezakłócony rozwój kierunku *Historia* musi uwzględniać rozwój bazy dydaktycznej i naukowej. Zbiory Bibliotek UG na bieżąco są wzbogacane o najnowsze pozycje z zakresu historii (egzemplarz obowiązkowy). W związku z powiększeniem od 2015 roku powierzchni lokalowej pozostającej w gestii WH i IH potrzeby w tym

obszarze zostały zasadniczo zaspokojone. Należy równocześnie oczekiwać dalszego unowocześniania infrastruktury lokalowej poprzez modernizację niektórych sal i auli oraz bieżące remonty intensywnie eksploatowanego budynku przy ul. Wita Stwosza 55.

5.8. Spełnienie reguł i wymagań w zakresie infrastruktury dydaktycznej i naukowej, zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 powołanej ustawy.

W momencie sporządzania raportu nie wydano jeszcze rozporządzenia na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce określającego standardy kształcenia.

5.9. Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 5:

Infrastruktura dydaktyczna i naukowa udostępniona studentom kierunku *Historia* zapewnia odpowiednie warunki kształcenia. Budynek WH położony jest w centrum kampusu uniwersyteckiego, co przekłada się na łatwą dostępność innych instytucji uczelnianych (np. Biblioteki Głównej, Rektoratu) oraz dobrą komunikację z otoczeniem miejskim (blisko położone przystanki SKM i ZKM). W samym budynku studenci mają do dyspozycji punkt gastronomiczny oraz sklepik papierniczy i punkt usług kserograficznych. Tereny kampusu systematycznie wzbogacane są o estetycznie zagospodarowane tereny zielone (np. funkcjonujący od 2018 roku tzw. Eko-Park) oraz tzw. małą architekturę (np. specjalny ogródek dla psów).

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

6.1. Zakres i formy współpracy uczelni z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym z pracodawcami oraz jej wpływ na koncepcję kształcenia, efekty uczenia się, program studiów i jego realizację, w tym realizację praktyk zawodowych.

IH utrzymuje kontakty ze swoim otoczeniem społeczno-ekonomicznym, uwzględniając specyfikę swojego profilu naukowego i dydaktycznego. Na pierwszym planie będą to instytucje naukowe, kulturalne i edukacyjne. I tak w listopadzie 2013 roku pracownicy IH przeprowadzili warsztaty historyczne dla młodzieży z Polski, Niemiec i Francji zorganizowane pod patronatem Rotary Club. W latach 2014-15 zrealizowano umowę (przedłużoną na rok 2015/16) o współpracy z Przedszkolem nr 35 w Koszalinie obejmującą cykl działań edukacyjnych dla dzieci. Jednostka utrzymuje także kontakty z placówkami muzealnymi czego przykładem może być umowa z Muzeum Historycznym Miasta Gdańska z 2016 roku, zakładającą działania wspólne, takie jak współorganizowanie konferencji naukowych i konkursów wiedzy o regionie. Wyrazem utrzymywania kontaktów z regionalnym otoczeniem społecznym jest udział pracowników IH w Powiślańskim Festiwalu Nauki w Malborku i Kwidzynie (4.04.2018), czy ich aktywność w gminnych komisjach heraldycznych. Ponadto stały kontakt utrzymywany jest z dyrekcjami szkół ćwiczeń (np. III LO Gdańsk) oraz licznymi szkołami trójmiejskimi, w których studenci odbywają praktyki pedagogiczne. Poza tym w okresie od roku 2014 do 2018 WH UG podpisał 22 rejestrowane umowy o współpracy z różnymi interesariuszami zewnętrznymi krajowymi (m.in. Europejskie Centrum Solidarności, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski, Politechnika Gdańska, Gmina Miejska Łeba, ZSO I LO Włocławek, Muzeum Zamkowe w Malborku) i zagranicznymi (University of Wisconsin – USA, Narodowy Uniwersytet w Kijowie - Ukraina, Valdosta State University – USA).

6.2. Sposoby, częstość i zakres monitorowania, oceny i doskonalenia form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów i doskonalenie jego realizacji.

W IH periodycznie organizowane są protokołowane spotkania z pracodawcami, u których studenci odbywają praktyki, i którzy docelowo mogą być miejscem stałego zatrudnienia dla absolwentów. W roku akademickim 2018/2019 zorganizowano trzy takie spotkania. Mianowicie w dniu 26.11.2018 roku odbyło się spotkanie z przedstawicielami archiwów, 21.01.2019 z przedstawicielami szkół z terenu Trójmiasta, a w dniu 15.03.2019 z dyrektorami placówek muzealnych (np. Muzeum Zamkowe w Malborku, Muzeum Gdańska, Muzeum MW). W trakcie tych spotkań dokonano oceny dostosowania efektów kształcenia do potrzeb rynku pracy, omówiono obowiązujące programy kształcenia, przedstawiono propozycje ich udoskonalenia oraz dyskutowano o możliwych ułatwieniach organizacyjnych względem odbywania praktyk przez studentów.

Generalnie spotkania z interesariuszami wewnętrznymi potwierdzają bardzo dobre przygotowanie studentów i dostosowanie programów studiów do potrzeb i oczekiwań potencjalnych pracodawców. Zgłaszane przez interesariuszy zewnętrznych sugestie i propozycje są później omawiane na spotkaniach RP IH, pod kątem celowości, zgodności z programem kształcenia i możliwości ich wprowadzenia do programów studiów.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

7.1. Rola umiędzynarodowienia procesu kształcenia w koncepcji kształcenia i planach rozwoju kierunku (przy uwzględnieniu każdego z ocenianych poziomów studiów).

Studenci w trakcie studiów I stopnia uczestniczą w zajęciach z języka obcego w wymiarze 120 godzin. Zajęcia te kończą się egzaminem weryfikującym osiągnięcie przez studentów poziomu B2. Język obcy jest jednak przedmiotem do wyboru, studenci zwykle kontynuują naukę języka, którego uczyli się w szkole średniej. Przeważnie jest to język angielski, niemniej nie jest on obowiązkowy, toteż do programu studiów nie są wprowadzone obowiązkowe zajęcia w języku angielskim. Studenci mogą uczestniczyć w takich zajęciach w ramach puli przedmiotów do wyboru – zarówno wykłady ogólnouczelniane, jak i monograficzne są oferowane także w języku angielskim.

W programie studiów II stopnia obok zajęć z języka obcego (w wymiarze 60 godzin) są również translatoria, przygotowujące studentów do pracy ze źródłami i tekstami obcojęzycznymi, co tworzy warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu. Ponadto studenci mają możliwość udziału w wykładach monograficznych prowadzonych w języku angielskim.

7.2. Aspekty programu studiów i jego realizacji, które służą umiędzynarodowieniu, ze szczególnym uwzględnieniem kształcenia w językach obcych.

Dążenie do zwiększenia stopnia umiędzynarodowienia programu kształcenia napotyka często na bierność studentów, którzy np. chcą mieć wykłady kursowe na SSL wyłącznie w j. polskim, dlatego na SSL zajęcia w j. obcym odbywają się tylko w ramach lektoratów (j. angielski, w przypadku specjalności archiwistycznej również j. niemiecki). Nieco lepiej sytuacja wygląda na SSM, gdzie oprócz lektoratu w j. angielskim studenci zobowiązani są do udziału w translatoriach językowych prowadzonych w języku niemieckim i języku angielskim. Również część pracowników IH stopniowo dostrzega potrzebę doskonalenia swoich kompetencji językowych uczestnicząc w różnych kursach, zwłaszcza tych organizowanych przez UG (np. Academic speaking, Academic writing). Warto również podkreślić, że każdy nowoprzyjęty pracownik WH musi podpisać oświadczenie zobowiązujące go do przygotowania i prowadzenia zajęć w j. obcym.

7.3. Stopień przygotowania studentów do uczenia się w językach obcych i sposobów weryfikacji osiągnięcia przez studentów wymaganych kompetencji językowych oraz ich oceny.

Student studiów stacjonarnych i niestacjonarnych I stopnia na kierunku *Historia* po ukończeniu nauki w ramach lektoratu z języka obcego zobowiązany jest zyskać umiejętności językowe i znać j. angielski zgodnie z wymogami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego (K_U19); natomiast student studiów stacjonarnych II stopnia na kierunku *Historia* kończy naukę języka obcego mając umiejętności językowe na poziomie B2+ ESOKJ (K_U21). Bazując na wynikach ankiet przeprowadzonych w r. akad. 2014/2015 stwierdzić można, iż studenci IH generalnie nisko oceniają swoje kompetencje językowe i że była to jedna z częściej podawanych przyczyn braku zainteresowania wyjazdami na studia w ramach programu Erasmus+.

7.4. Skala i zasięg mobilności i wymiany międzynarodowej studentów i kadry.

Władze WH i IH umożliwiają studentom i pracownikom wyjazdy w ramach Erasmus+, umów bilateralnych, indywidualnych zaproszeń, wspierając proces wymiany międzynarodowej obu tych grup. W dniu 1 lutego 2014 roku weszło w życie *Porozumienie pomiędzy Radą Regentów Sieci Uniwersytetu Wisconsin D/B/A Uniwersytetu Wisconsin-Parkside (Stan Wisconsin, USA) i Uniwersytetem Gdańskim (Polska)* podpisanym w

imieniu UG przez Prorektora ds. Nauki prof. dr hab. [REDAKTOWANE] oraz Dziekana WH UG prof. dr hab. [REDAKTOWANE] przewidujące obopólną wymianę kadry naukowej i studentów z Polski i USA. W 2017 roku podpisana została kolejna umowa o współpracy, tym razem między Valdosta State University (Georgia, USA), a Wydziałem Historycznym UG, która zaowocowała już 2 wyjazdami pracowników IH do USA, oraz wizytami amerykańskich uczonych (m.in. 7 czerwca 2018 roku na UG gościł Dyrektor Centrum Programów Międzynarodowych Valdosta State University (USA) prof. [REDAKTOWANE]). W ramach tej współpracy w dniach 13-26 lipca 2018 roku w Gdańsku na kursie letnim przebywało 4 studentów z Valdosta State University, poznając dzięki wykładowcom IH historię Trójmiasta i regionu.

Wyjazdy pracowników Instytutu Historii na uczelnie zagraniczne w latach 2014-2018

L.P.	DATA	UCZELNIA ZAGRANICZNA	Pracownik IH	PROGRAMY WYMIANY
1.	2013-2014	SUNY Buffalo	dr hab. [REDAKTOWANE], prof. UG	Fundacja Kościuszkowska /umowa bilateralna
2.	27.04.2014-06.05.2014	Uniwersytet Primorska, Koper, Słowenia	dr hab. [REDAKTOWANE], prof. UG	ERASMUS
3.	12.04.2015-13.04.2015	Uniwersytet w Ołomuńcu, Czechy	prof. dr hab. [REDAKTOWANE]	Zaproszenie z Ołomuńca, wykład i workshop dla tamtejszych studentów
4.	27.06.2016-01.07.2016	Heinrich-Heine Universität Düsseldorf, Niemcy	dr hab. [REDAKTOWANE], prof. UG	ERASMUS
5.	15.05.2017-19.05.2017	RWTH Aachen, Niemcy	dr hab. [REDAKTOWANE], prof. UG	ERASMUS
6.	22.05.2017-27.05.2017	Uniwersytet w Ostrawie, Czechy	prof. dr hab. [REDAKTOWANE]	ERASMUS
7.	01.08.2017-31.01.2018	Fulbright Senior Award, Center for Russian East European and Eurasian Studies, Stanford University, USA	dr hab. [REDAKTOWANE], prof. UG	Polsko-Amerykańska Komisja Fulbrighta
8.	23.04.2018-27.04.2018	Uniwersytet w Ostrawie, Czechy	dr hab. [REDAKTOWANE], prof. UG	ERASMUS
9.	04.04.2018-13.04.2018	Uniwersytet w Wilnie, Litwa	dr [REDAKTOWANE]	ERASMUS
10.	01.08.2018-31.12.2018	Valdosta State University, USA	dr hab. [REDAKTOWANE], prof. UG	Kosciuszko Foundation Visiting Professor

W latach 2014-2018 za granicę wyjechało łącznie 10 pracowników IH. Udział kadry naukowo-dydaktycznej w wymianie międzynarodowej odbywa się głównie w ramach programu *Erasmus+ Staff Mobility for teaching*. Intensywność wymiany zależy w dużej mierze od liczby miejsc przypadających na dany wydział w ramach UG. W ostatnich latach widoczny jest wzrost zainteresowania wyjazdami w ramach tego programu wśród pracowników IH. Przełożyło się to na zwiększenie limitu z dotychczasowych 2 do 3 miejsc dla pracowników wyjeżdżających na wymianę międzynarodową. W semestrze letnim roku akademickiego 2018-2019 jeden pracownik jest w trakcie odbywania stażu w Stanach Zjednoczonych (Valdosta State University), a 3 pracowników wyjedzie w ramach programu Erasmus na uczelnie zagraniczne (Czechy, Litwa, Niemcy).

W latach 2014-2019 na ogólną liczbę 59 wszystkich studentów WH wyjeżdżających na studia zagraniczne 9-u było studentami kierunku *Historia* (SSL – 1, a SSM – 8). W ujęciu procentowym studenci kierunku *Historia* stanowią ok. 15,3% ogółu studentów WH uczestniczących w wymianie i 22,5% spośród ogółu studentów wyjeżdżających z IH. Z powyższych danych wyraźnie wynika znacząca przewaga studentów SSM nad studentami SSL, jeśli chodzi o ich skłonność do wyjazdów na studia w ramach programu Erasmus +. Dyrekcja IH stara się mobilizować i zachęcać studentów do udziału w tej wymianie w różnych formach, a także stwarza bardzo szeroką ofertę wyboru uczelni, do której mogą się oni udać. Na chwilę obecną IH ma podpisane 27 umów w ramach

programu Erasmus+. Ponadto obok tradycyjnie stosowanych metod zachęty studentów (informacje na stronie internetowej, przewodnik „krok po kroku”, dogodny kontakt z koordynatorem instytutowym programu Erasmus +) zaczęto organizować spotkania ze studentami WH, a także ze studentami poszczególnych kierunków studiów realizowanych w IH w celu rozpropagowania idei udziału w wymianie międzynarodowej studentów. W roku akademickim 2018-2019 takie spotkanie dla wszystkich studentów WH odbyło się w dniu 15 października 2018 roku, a dodatkowo specjalnie dla studentów kierunku *Historia* w dniu 28 lutego 2019 roku. Szczegółowe dane dotyczące wyjazdów studentów WH w ramach programu Erasmus+ prezentuje poniższa tabela.

Tabel nr 1. Wyjazdy studentów WH w ramach programu ERASMUS+ (2014/2015-2018/2019) – zestawienie zbiorcze

Rok akademicki	Liczba studentów wyjeżdżających w ramach programu Erasmus +				
	z całego WH	w tym studenci z IH	w tym studenci kierunku <i>Historia</i>		
			łącznie studenci obu stopni	studenci studiów I stopnia	studenci studiów II stopnia
2014/2015	14	12	2	0	2
2015/2016	12	9	0	0	0
2016/2017	10	10	1	1	0
2017/2018	12	6	5	0	5
2018/2019	11	3	1	0	1
Razem 2014-2019	59	40	9	1	8

Wymiana wewnętrzna między studentami WH i innych polskich uczelni odbywa się w ramach programu MOST. Nie ma na nią jednak dużego zapotrzebowania wśród studentów UG. Dane dotyczące liczby osób wyjeżdżających i przyjeżdżających prezentują poniższe tabele.

Tabel nr 2. Wyjazdy studentów WH w ramach programu MOST (2014/2015-2018/2019) – zestawienie zbiorcze

Rok akademicki	Liczba studentów wyjeżdżających w ramach programu MOST			
	z całego WH	w tym studenci kierunku <i>Historia</i>		
		łącznie studenci obu stopni	studenci studiów I stopnia	studenci studiów II stopnia
2014/2015	0	0	0	0
2015/2016	1	0	0	0
2016/2017	1	1	1	0
2017/2018	3	2	1	1
2018/2019	1	1	1	0
Razem 2014-2019	6	4	3	1

Tabel nr 3. Przyjazdy studentów na WH w ramach programu MOST (2014/2015-2018/2019) – zestawienie zbiorcze

Rok akademicki	Liczba studentów przyjeżdżających w ramach programu MOST			
	z całego WH	w tym studentów na kierunek <i>Historia</i>		
		łącznie studenci obu stopni	studenci studiów I stopnia	studenci studiów II stopnia
2014/2015	1	0	0	0
2015/2016	3	1	0	1
2016/2017	2	1	0	1
2017/2018	1	0	0	0
2018/2019	1	0	0	0
Razem 2014-2019	6	2	0	2

7.5. Udział wykładowców z zagranicy w prowadzeniu zajęć na ocenianym kierunku.

W okresie od 2014 do 2019 r. na UG przyjechało z wykładami gościnnymi 21 zagranicznych badaczy; w przypadku studentów zagranicznych, to co roku w ramach programu Erasmus+ studia na WH wybiera ok. 5 studentów, a łącznie z innymi oficjalnymi programami lub nawet bez oficjalnego programu, ale za to w ramach cyklicznej współpracy w okresie ostatnich 5 lat przyjechało ponad 60-ciu studentów. Przyjeżdżający wykładowcy prowadzą zazwyczaj wykłady przeznaczone dla wszystkich studentów WH, uczestniczą w seminariach dyplomowych prowadzonych przez pracowników IH lub prowadzą wykłady monograficzne (w roku akademickim 2018-2019 dwa 30-godzinne wykłady prowadzi prof. [REDAKTOR] z USA).

7.6. Sposoby, częstość i zakres monitorowania i oceny umiędzynarodowienia procesu kształcenia oraz doskonalenie warunków sprzyjających podnoszeniu jego stopnia, jak również wpływ rezultatów umiędzynarodowienia na program studiów i jego realizację.

Dążąc do zwiększenia udziału studentów w wymianie międzynarodowej dyrekcja IH w r. akad. 2014/2015 do tradycyjnie przeprowadzanej ankiety dodała 2 pytania o charakterze otwartym dotyczące korzystania z programu *Erasmus +*; Pytania te brzmiały: **8.1.** Czy korzystał/a Pan/i z programu „Erasmus+”? Jeśli **tak**, proszę wskazać uczelnię i kraj pobytu oraz napisać, co się podobało, a co przeszkadzało Panu/i w trakcie pobytu za granicą. **8.2.** Czy korzystał/a Pan/i z programu „Erasmus+”? Jeśli **nie**, proszę wskazać co jest największą przeszkodą, która utrudnia lub uniemożliwia skorzystanie Panu/i z programu „Erasmus +”. Udzielone odpowiedzi (studenci wypełnili łącznie 1510 ankiet) zebrano i poproszono o analizę wyników koordynatora instytutowego programu Erasmus+ - dr hab. [REDAKTOR]. Dało to asumpt do sporządzenia przez nią dokumentu *Wnioski płynące z analizy ankiet studenckich dotyczących programu Erasmus+* i wprowadzenia zmian skutkujących większym zainteresowaniem studentów WH wymianą w kolejnych latach. W 2019 roku (rekrutacja zakończyła się w marcu) chęć wyjazdu w ramach programu Erasmus+ zadeklarowało 11 osób.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

8.1. Dostosowanie systemu wsparcia do potrzeb różnych grup studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością.

Na WH są podjazdy dla wózków inwalidzkich, działa winda, a drzwi sal wykładowych i pomieszczeń administracyjnych oprócz tradycyjnego oznakowania mają numerację zapisaną w alfabecie Braille'a. Na parkingu przed budynkiem WH oraz przed Biblioteką Główną UG są dobrze oznakowane miejsca parkingowe dla studentów z niepełnosprawnością.

8.2. Zakres i formy wspierania studentów w procesie uczenia się.

Władze oraz pracownicy IH mają świadomość, iż większość studentów z powodów materialnych musi łączyć studiowanie z pracą zawodową lub studiami na innym kierunku, toteż starają się wspierać studentów poprzez precyzyjne określenie wymagań z jednej strony, z drugiej zaś poprzez dogodne i elastyczne terminy i formy (zajęć, konsultacji, kontroli, oceny) pozwalające im na wywiązanie się z obowiązków.

Studenci kierunku *Historia* na pierwszych zajęciach organizacyjnych każdego przedmiotu są informowani o zakresie treści nauczania wymaganym sylabusem oraz sposobie i formie ich zaliczenia. Nauczyciele informują także o zakresie wymaganej literatury i miejscu jej dostępności: Biblioteka Główna, Biblioteka Humanistyczna (wydziałowa) czy Biblioteka PAN. Każdy student może za pomocą poczty elektronicznej lub Panelu Nauczyciela zwrócić się o bieżącą pomoc do prowadzącego zajęcia.

W razie trudności w opanowaniu materiału (np. dłuższa, usprawiedliwiona nieobecność) mogą na bieżąco prosić nauczycieli o pomoc lub korzystać z konsultacji. Wykaz konsultacji jest zamieszczony na tablicy informacyjnej w IH w wersji papierowej i na stronie Instytutu w formie elektronicznej. Studenci mają możliwość poprawienia ocen niedostatecznych w sposób przewidziany Regulaminem studiów.

Studenci kierunku *Historia* chcący rozwijać swoje zainteresowania naukowe, pogłębić wiedzę o zajęcia nieprzewidziane programem studiów lub mieć większą niż przewidziana programem studiów liczbę godzin z danego przedmiotu mogą wystąpić z wnioskiem o dofinansowanie do Komisji Wydział Historyczny UG ds.

Dotacji Projakościowej. Komisja decyduje o podziale środków przyznanych WH UG w listopadzie 2012 roku w wysokości 1 000 000 zł z budżetu państwa na dofinansowanie zadań projakościowych. W składzie Komisji oprócz przedstawicieli pracowników WH UG znajdują się również przedstawiciele studentów (po 1 z każdego Instytutu) oraz przedstawiciel doktorantów WH UG. Komisja wyraża zgodę na finansowanie dodatkowych zajęć np. z języka greckiego czy języka łacińskiego. Finansowane są również koszty biletów wstępu do muzeów. Ponadto studenci kierunku *Historia* są zachęceni do organizowania wycieczek i objazdów naukowych. W dniach 06-17 marca 2018 roku studenci WH we współpracy z Uniwersytetem w Kolonii, Uniwersytetem Heinrich Heine w Düsseldorfie oraz z Niemiecką Fundacją Ochrony Zabytków zorganizowali objazd naukowy po Nadrenii Północnej-Westfalii (Kolonja, Bonn, Xanten, Pulheim, Münster, Düsseldorf). W przygotowanym przez studentkę kierunku Historia p. Kingę Langowską projekcie zatytułowanym „Wzdłuż historii doliny Renu” udział wzięło 12 studentów WH, w tym 8 studentów kierunku *Historia* (1 student HSSL, 7 studentów HSSM). Objazd uzyskał dofinansowanie z Niemieckiej Centrali Wymiany Akademickiej (DAAD) w wysokości 9 000 euro (Umowa finansowania między DAAD, a UG z 22 lutego 2018 roku) oraz przyznaniem przez Komisję WH UG ds. Dotacji Projakościowej dofinansowania w wysokości 5 250 zł. Projekt zakończył się przygotowaniem wystawy „Wzdłuż historii doliny Renu” prezentowanej na WH UG w dniach 15.10.2018-28.10.2018 oraz wykładem dotyczącym objazdu wygłoszonym przez p. [REDAKTOWANE] w dniu 15.10.2018 roku. W maju 2019 r. ma się odbyć pięciodniowy objazd naukowy na Ukrainę, który zostanie w 2/3 sfinansowany z grantu Komisji Wydział Historycznego UG ds. Dotacji Projakościowej. Chęć udziału w objeździe zadeklarowało 33 studentów II roku studiów HSSL. Jest to pierwsza tak inicjatywa studentów kierunku *Historia*.

8.3. Formy wsparcia:

8.3.1. Formy wsparcia krajowej i międzynarodowej mobilności studentów.

Studenci kierunku *Historia* mogą uczestniczyć w wymianie krajowej MOST i międzynarodowej Erasmus+. Jako, że jednym z głównych powodów niechęci studentów w wymianie podawanym w ankietach było obawa związana z niskim poziomem kompetencji językowych studentów, dyrekcja IH zorganizowała bezpłatny 60-godzinny kurs j. angielskiego dla studentów wyjeżdżających w ramach Erasmus+; udział w nim (semestr letni r. akad. 2015/2016) wzięli wszyscy ci studenci. WH wspiera mobilność studentów (głównie w ramach Erasmus+ i nowego programu praktyk w okresie wakacyjnym); koordynator instytutowy ds. programu pozostaje w ścisłym kontakcie z koordynatorem wydziałowym oraz pozostałymi koordynatorami UG.

8.3.2. Formy wsparcia prowadzenia działalności naukowej oraz publikowania lub prezentacji jej wyników, jak również w uczestniczeniu w różnych formach komunikacji naukowej lub twórczości artystycznej.

Studia licencjackie zakończone pracą dyplomową są dla coraz większej liczby studentów kierunku *Historia* podstawą do podejmowania studiów magisterskich, ale też krystalizowania się własnych zainteresowań badawczych i udziału w uniwersyteckim i krajowym ruchu naukowym, owocującym wystąpieniami na konferencjach z referatem i często publikacją pokonferencyjną w monografii wieloautorskiej. Ten trend nasilił się w latach 2014-2018, o świadczą wystąpienia studentów IH na 65 konferencjach naukowych oraz opublikowanie 35 artykułów. Dorobek naukowy jest nieodzownym warunkiem w rekrutacji na studia III stopnia. Świadczy bowiem, że kandydat ma już wybrany i rozpoznany temat badawczy, co dobrze rokuje dla jego przyszłej pracy naukowej.

Na WH działa Koło Naukowe Historyków UG, które samodzielnie podejmuje wiele ciekawych projektów, ale też chętnie i często współpracuje nad inicjatywami naukowymi z Kołem Naukowym Doktorantów Historii. Ich efektem były w ostatnich latach (2017-2018) trzy konferencje naukowe: 17-18.11.2017 - „Wokół reformacji. 500 lecie wystąpienia Marcina Lutera”; 23-24.03.2018 - „Transport w dziejach. Idee, kultura, historia”; 30.11-01.12.2018 - „Gdańsk jest kluczem do wszystkiego. W poszukiwaniu Genius loci miasta”. Wzięło w nich udział 30 naszych doktorantów i aż 7 studentów kierunku *Historia* II stopnia. Najnowszą inicjatywą KNDH było zorganizowanie na WH w dniach 5-6 kwietnia 2019 roku V Konferencji Morskiej i Rzecznej, w której udział wzięło 49 prelegentów, w tym m.in. 14 doktorantów z WH UG oraz 1 student kierunku *Historia* – studia stacjonarne II stopnia. Pełny wykaz organizowanych przez KNH UG konferencji: https://ug.edu.pl/nauka_i_rozwoj/konferencje_seminaria_szkolenia/konferencje_i_seminaria/zakonczone_konferencje_i_seminaria.

Najlepsze referaty pokonferencyjne zawsze mają szansę być wydane w „Argumenta Historica”, czasopiśmie doktorantów WH. Są tam też publikowane artykuły doktorantów, jak i wybrane fragmenty najlepszych prac magisterskich naszych studentów. Czasopismo finansowane jest Funduszu Inicjatyw

Dydaktycznych. Podobną akcją nagradzania drukiem najlepszych prac lub wystąpień konferencyjnych prowadzi czasopismo wydziałowe „*Studia z Dziejów Średniowiecza*” (lista B MNiSW, 9 punktów).

Nasi licencjaci biorą udział jako prelegenci w Wykładach Otwartych WH, prowadzonych od wielu lat z inicjatywy Koła Naukowego Doktorantów Historii. Pełny wykaz: https://ug.edu.pl/nauka_i_rozwoj/konferencje_seminaria_szkolenia/wyklady_otwarte/zakonczone_wyklady_otwarte.

Studenci kierunku *Historia* też popularyzują wiedzę o przeszłości na portalach internetowych i w prasie lokalnej. Studencki ruch naukowy jest wspomagany finansowo przez Prorektora ds. kształcenia i studentów, zaś organizacyjnie i merytorycznie przez władze WH.

8.3.3. Formy wsparcia we wchodzeniu na rynek pracy lub kontynuowaniu edukacji.

Władze UG mając świadomość konieczności podejmowania pracy zarobkowej przez studentów, a jednocześnie, aby umożliwić studiowanie czy kontynuowanie nauki na kolejnych stopniach kształcenia uniwersyteckiego wspomagają ich stypendiami socjalnymi, zapomogami z racji wydarzeń losowych, stypendiami specjalnymi dla osób niepełnosprawnych. Nagradzają także studentów za osiągnięcia naukowe, artystyczne, organizacyjne, sportowe. Władze IH, wychodząc naprzeciw potrzebom studentów łączących pracę z nauką, proponują elastyczne formy studiowania: indywidualną organizację studiów, kumulację zajęć w dogodnych dla studentów godzinach, czy też wygospodarowanie dnia wolnego od zajęć w ciągu tygodnia.

8.3.4. Formy wsparcia aktywności studentów: sportowej, artystycznej, organizacyjnej, w zakresie przedsiębiorczości.

Władze WH wspierają pozanaukową aktywność studentów. W razie konieczności udziału w zawodach sportowych, występach artystycznych lub innych tego typu wydarzeniach studenci mogą liczyć na zrozumienie ze strony prowadzących zajęcia pracowników IH, z którymi ustalają dogodny sposób i tryb zaliczenia takich usprawiedliwionych nieobecności. Najlepsi studenci otrzymują stypendia nagradzające ich osiągnięcia w nauce, nagrody Prorektora ds. kształcenia i studentów za wyniki w nauce, za osiągnięcia organizacyjne (wystawy, konferencje) oraz sportowo – artystyczne.

8.4. System motywowania studentów do osiągania lepszych wyników w nauce oraz działalności naukowej oraz sposobów wsparcia studentów wybitnych.

Pracownicy IH mają obowiązek na pierwszych zajęciach jasno określić swoje wymagania i zasady uzyskania zaliczenia/oceny z przedmiotu. Pozwala to z jednej strony lepiej przygotować się studentom do zajęć, a z drugiej uniknąć nieporozumień w momencie ustalania oceny końcowej. Pracownicy zachęcają studentów do pogłębienia omawianego zagadnienia polecając im zapoznanie się z dodatkową literaturą przedmiotu, służą także radą w trakcie konsultacji. Wybitni studenci zachęceni są do udziału i wygłaszania referatów w konferencjach naukowych i publikowania swoich badań w formie artykułów naukowych. Corocznie w IH przyznawana jest 1 nagroda główna oraz maksymalnie 2 wyróżnienia za najlepszą pracę magisterską.

Pracownicy naukowcy IH zgłaszają również wybitne prace dyplomowe studentów do konkursów krajowych. Przykładem mogą być wyróżnienia przyznane magistrom wypromowanym przez dr. hab. ██████████, prof. UG: a/ wyróżnienie dla pani mgr ██████████ przyznane w Konkursie „*Polityki*” im. Mieczysława Rakowskiego w 2016 roku za pracę *Odrodzenie spółdzielczości mieszkaniowej na przykładzie działalności PSM „Przymorze” w latach 1959–1982*, czy b/ wyróżnienie przyznane panu mgr. ██████████ w Konkursie im. Władysława Pobóg-Malinowskiego w 2016 roku za pracę *NSZZ „Solidarność”. Podregion Miastko w latach 1980–1981*. Najlepsi studenci są też zachęceni do kontynuowania nauki na studiach III stopnia. W roku akademickim 2018/2019 na 95 doktorantów Wydziałowych Studiów Doktoranckich – ponad 70% stanowią absolwenci UG.

8.5. Sposoby informowania studentów o systemie wsparcia, w tym pomocy materialnej.

Wszelkie informacje odnośnie udzielania pomocy materialnej studentom znajdują się na stronie internetowej WH oraz w formie papierowej na Tablicy ogłoszeń; można je uzyskać także bezpośrednio w dziekanacie. Poniższa tabela zawiera informacje o udzielonej pomocy w okresie od 2014 do 2019 roku.

Liczba zapomóg, stypendiów socjalnych, stypendiów socjalnych przyznanych dla osób niepełnosprawnych, oraz liczba przyznanych stypendiów Rektora UG

Rok akademicki	Liczba przyznanych zapomóg	Liczba przyznanych stypendiów socjalnych	Liczba przyznanych stypendiów specjalnych dla os. niepełnosprawnych	Liczba przyznanych stypendiów Rektora
2014/2015				
I stopień	2	38	15	15
II stopień	1	14	0	15
2015/2016				
I stopień	2	31	10	15
II stopień	1	11	4	16
2016/2017				
I stopień	3	30	13	16
II stopień	4	18	8	22
2017/2018				
I stopień	2	29	13	18
II stopień	4	12	12	20
2018/2019				
I stopień	1	27	15	16
II stopień	0	7	7	21

W uzasadnionych przypadkach Prodziekana ds. studenckich opiniuje, a Prorektor ds. kształcenia i studentów udziela zgody na obniżenie lub zwolnienie z opłat za studia. W skali roku akademickiego ma miejsce zazwyczaj kilka takich przypadków, choć zdarzają się lata, gdy jest kilkanaście takich uzasadnionych bonifikat (np. w roku akademickim 2016/2017 Prorektor ds. kształcenia i studentów udzielił 100% obniżenia opłat za warunkowe zaliczenie przedmiotu 12 studentom kierunku *Historia*).

8.6. Sposób rozstrzygnięcia skarg i rozpatrywania wniosków zgłaszanych przez studentów oraz jego skuteczności.

Na spotkaniu inauguracyjnym na początku każdego roku akademickiego organizowane jest spotkanie władz IH ze studentami kierunku, na którym są oni informowani o zasadach postępowania w razie powstania sytuacji wymagającej udziału lub rozstrzygnięcia instytucjonalnego. W razie powstania problemów w toku studiów lub na linii studenci – pracownik, starosta roku powinien zwrócić się z prośbą o pomoc do opiekuna roku, którym jest pracownik IH. Jeśli nie jest on w stanie rozwiązać problemu, wówczas zwraca się do opiekuna kierunku *Historia* wspólnego dla wszystkich lat SSL, SSM i SNL. W dalszej kolejności w rozwiązanie problemu zaangażowane są władze IH, WH lub organy ogólnouczelniane. Studenci mogą się również zwrócić z podaniem na piśmie do władz IH lub do Prodziekana ds. studenckich. Każde takie pismo podlega indywidualnemu rozpatrzeniu i pisemnej odpowiedzi. W nagłych sytuacjach wystarczy ustne zgłoszenie o niebezpiecznej sytuacji, by władze IH podjęły stosowne działania. M.in. taka kryzysowa sytuacja miała np. miejsce wśród studentów kierunku *Historia* w 2018 roku. Władze IH zmuszone były wówczas, tj. w dniu 05.04.2018r. skierować pismo do pracowników IH z prośbą o wzmoczoną czujność i reagowanie na naruszenia Regulaminu studiów oraz przekazać sprawę do rozpatrzenia przez Komisję Dyscyplinarną UG. Sytuacja kryzysowa została pomyślnie zakończona, przy bardzo aktywnym udziale opiekuna roku.

Studenci mogą ponadto zgłaszać swoje postulaty podczas corocznych spotkań z władzami WH. Jeżeli postulaty dotyczą kształcenia, kierowane są do rozpatrzenia i zaopiniowania przez RI. Jeśli natomiast dotyczą innych spraw (personalnych, dotyczących wywiązywania się z obowiązków służbowych, itp.) odpowiednie działania podejmuje władze IH.

8.7. Zakres, poziom i skuteczność systemu obsługi administracyjnej studentów, w tym kwalifikacji kadry wspierającej proces kształcenia.

Zadanie obsługi administracyjnej studentów spoczywa na dziekanacie WH. Dziekanat obsługuje studentów oraz zajmuje się sprawami socjalnymi. Jest otwarty dla studentów w godz.: wt. 8⁰⁰-11⁰⁰, śr. 10³⁰-14³⁰, czw.-pt. 10⁰⁰-13⁰⁰, sob. 8⁰⁰-12⁰⁰. Liczba spraw załatwianych w dziekanacie zmniejszyła się wraz z wprowadzeniem elektronicznych indeksów i Portalu Studenta, wciąż jednak pracownicy dziekanatu stanowią nieocenioną pomoc dla studentów kierunku *Historia*. Układaniem planów zajęć, dzieleniem studentów na grupy, nadzorem nad sylabusami, kontaktami z nauczycielami akademickimi i pośredniczeniem w kontaktach ze studentami zajmuje się sekretariat IH. Sekretariat jest otwarty dla studentów pn.-wt, cz.-pt. w godz. 10⁰⁰ do 13⁰⁰ (śr. - nieczynne), a zatrudnione tu 2 pracownicy, to osoby, które cechuje profesjonalizm, wysokie kwalifikacje zawodowe (studia wyższe, znajomość j. obcych, stosowne doświadczenie zawodowe) oraz bardzo duża życzliwość wobec studentów. Na podstawie corocznie przeprowadzanej ankietyzacji stwierdzić należy, że praca zarówno dziekanatu, jak i sekretariatu, jest bardzo wysoko oceniana przez interesariuszy wewnętrznych.

8.8. Działania informacyjne i edukacyjne dotyczące bezpieczeństwa studentów, przeciwdziałania dyskryminacji i przemocy, zasad reagowania w przypadku zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, dyskryminacji i przemocy wobec studentów, jak również pomocy jej ofiarom.

Każdy student zobowiązany jest do obowiązkowego odbycia kursu BHP. Każdego roku przeprowadzane są na WH ćwiczenia na wypadek zamachu bombowego (ewakuacja budynku). Studenci uczeni są postaw tolerancji, otwartości i dążenia do prawdy, dlatego zarówno władze IH jak i poszczególni pracownicy naukowo-dydaktyczni piętnują i błyskawicznie reagują na postawy i działania polegające na dyskryminacji i przemocy. System reagowania na tego typu sytuacje działa bardzo sprawnie i nie ma żadnych skarg w tym zakresie.

8.9. Współpraca z samorządem studentów i organizacjami studenckimi.

Spśród studentów WH wyłaniana jest w drodze wyborów Rada Samorządu Studentów Wydziału Historycznego (przewodnicząca: p. ██████████), a Samorząd Studentów ma własne pomieszczenie do obywatelskich spotkań (p. 2.24), sąsiadujące z pokojem Prodziekana ds. studenckich. Siedmiu przedstawicieli samorządu studentów uczestniczy w posiedzeniach Rady WH oraz po jednym w posiedzeniach Rady Instytutu i Wydziałowej Komisji Stypendialnej. WH udostępnia swoją stronę internetową do zamieszczania na niej informacji o działalności i inicjatywach zarówno Samorządu Studentów WH (https://historia.ug.edu.pl/studenci/samorzad_studencki) jak i innych studenckich organizacji naukowych (https://historia.ug.edu.pl/dzialalnosc_naukowa/kola_naukowe_0). Ponadto organizacje studenckie (m.in. Koło Naukowe Historyków UG) zawsze mogą liczyć na wsparcie merytoryczne i finansowe dla realizowanych przez siebie inicjatyw, co przekłada się m.in. na organizowane na WH konferencje lub na ilość artykułów publikowanych przez studentów kierunku.

Władze IH starają się również wspomóc działalność organizacji studenckich na WH nakłaniając na corocznie organizowanych spotkaniach ze studentami danego kierunku do większego zaangażowania w działalność kół naukowych, a w ankiecie przeprowadzonej w semestrze zimowym roku akademickiego 2017-2018 zadano studentom pytanie: „**8.1.** Jak Pan/Pani ocenia funkcjonowanie kół naukowych na Wydziale Historycznym? Co można zrobić, by uatrakcyjnić lub usprawnić ich funkcjonowanie?”. Uzyskane informacje przyczynią się do lepszego zrozumienia potrzeb studenckich w tym zakresie.

8.10. Sposób, częstość i zakres monitorowania, oceny i doskonalenia systemu wsparcia oraz motywowania studentów, jak również oceny kadry wspierającej proces kształcenia, a także udział w ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów.

Monitorowanie, ocena i doskonalenie systemu wsparcia oraz motywowania studentów oraz ocena kadry wspierającej proces kształcenia odbywa się głównie poprzez corocznie przeprowadzaną ankietyzację. 13 pytań z ankiety dotyczy procesu kształcenia (samiych zajęć, prowadzącego, postulowanych zmian, zadowolenia z programu studiów, jego oceny itp.), natomiast 2 pytania dotyczą współpracy studentów z kadrami wspierającą. Pytania te brzmią: „**7.1** Studenci mogli bez przeszkód załatwić swoje sprawy i uzyskać informacje w dziekanacie i w sekretariatach? **7.2** Co według Pana/Pani wymaga zmiany w sposobie obsługi studentów?”. Uzyskane

odpowiedzi dają impuls do zmian zmierzających do polepszenia obsługi studentów w dziekanacie i sekretariacie (np. co do godzin otwarcia, czy pracy dziekanatu w weekendy).

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

9.1. Zakres, sposoby zapewnienia aktualności i zgodności z potrzebami różnych grup odbiorców, w tym przyszłych i obecnych studentów, udostępnianej publicznie informacji o warunkach przyjęć na studia, programie studiów, jego realizacji i osiągniętych wynikach.

Informacje dotyczące procesu rekrutacji (w tym warunki przyjęcia na studia na kierunku *Historia*) są udostępniane osobom zainteresowanym za pośrednictwem strony internetowej UG (zakładka: Rekrutacja), dodatkowo link do tych informacji znajduje się również na stronie WH. Szczegółowe informacje dotyczące programu studiów są również dostępne na stronie WH, z uwzględnieniem programów obowiązujących dla poszczególnych specjalności i roczników studiów (pliki PDF). O ile jednak informacja ta jest dostępna, w praktyce kandydaci (a przynajmniej ci spośród nich, którzy zostali studentami) relatywnie rzadko zapoznają się z programem studiów na etapie rekrutacji.

Istotnym wskaźnikiem dotyczącym publicznego dostępu do informacji o zasadach rekrutacji oraz programie studiów jest doroczna ankieta przeprowadzana wśród studentów I roku rozpoczynających studia w danym roku akademickim. W bieżącym roku akademickim nowo przyjęci studenci bardzo pozytywnie ocenili System Internetowej Rekrutacji Kandydatów (średnia ocen w skali UG 4,34), choć jednocześnie informacje dotyczące zasad rekrutacji zostały ocenione nieco niżej (4,06). Studenci WH ocenili proces rekrutacji na 4,12 (są to dane dla wszystkich kierunków, łącznie studenci WH wypełnili 180 ankiet).

Dane dotyczące programu studiów są ogólnodostępne, niemniej studenci są dodatkowo informowani, gdzie mogą znaleźć informacje o przebiegu studiów podczas spotkań inauguracyjnych organizowanych przez Dyрекcję IH na początku roku akademickiego – mogą wówczas zobaczyć, w jakiej zakładce znajduje się program studiów i w dowolnej chwili do niego wrócić.

9.2. Sposób, częstość i zakres oceny publicznego dostępu do informacji, udział w ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów, a także skuteczność działań doskonalących w tym zakresie.

Ocena publicznego dostępu do informacji dokonywana jest na podstawie opinii interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych przekazywanych indywidualnie zarówno poszczególnym pracownikom, jak i władzom IH. Ponadto zbierane są opinie studentów na ten temat. Tak na przykład w trakcie ankietyzacji przeprowadzonej w roku akademickim 2015-2016 (semestr zimowy) zadano studentom pytanie: „**8.1.** Jak Pan/Pani ocenia instytutową i wydziałową stronę www? Co powinno zostać zmienione?”. Generalnie odpowiedzi udzielone przez studentów potwierdziły intuicyjny i przejrzysty charakter strony internetowej WH.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

10.1. Sposób sprawowania nadzoru merytorycznego, organizacyjnego i administracyjnego nad kierunkiem studiów, kompetencji i zakresu odpowiedzialności osób odpowiedzialnych za kierunek, w tym kompetencje i zakres odpowiedzialności w zakresie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku.

Nad funkcjonowaniem systemu jakości kształcenia na WH czuwa Dziekan, który jest odpowiedzialny za realizację misji naukowej i dydaktycznej WH (art. 45 Statutu UG). Dziekan sprawuje nadzór nad systemem jakości kształcenia na WH, w tym: powołuje Wydziałowy Zespół ds. Zapewniania Jakości Kształcenia (WZZJK), w skład którego wchodzi: Prodziekan ds. Kształcenia jako przewodniczący, trzech przedstawicieli instytutów tworzących WH, przedstawiciel Samorządu Studentów WH, reprezentant doktorantów oraz przedstawiciel pracowników administracyjnych. Dziekan powołuje również Wydziałowy Zespół ds. Oceny Jakości Kształcenia (WZOJK), decyduje w porozumieniu z RWH o treściach ankiety szczególnych dla danego wydziału oraz zasadach jej przeprowadzenia, przedstawia sprawozdanie Rektorowi z przeprowadzonych ankiet na wydziale, wskazuje przedstawiciela Wydziału UG do Uczelnianego Zespołu ds. Zapewniania Jakości Kształcenia itd. Do kompetencji Dziekana należy również wydawanie zarządzeń dotyczących Wydziałowego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia, w których określa zadania i obowiązki prodziekanów, dyrektorów instytutów oraz kierowników innych jednostek, terminy, zasady i procedury związane z oceną działalności nauczycieli akademickich i procedury związane z działalnością sfery administracyjnej uczelni. Zgodnie z art. 43 Statutu UG powołuje się Radę Wydziału,

która ustala ogólne kierunki działalności wydziału, uchwała plany, programy studiów oraz efekty kształcenia dla poszczególnych kierunków. Rada zatwierdza roczne sprawozdanie z oceny własnej wydziału dla Uczelnianego Zespołu ds. Zapewniania Jakości Kształcenia.

Wydziałowy Zespół ds. Zapewniania Jakości Kształcenia, w skład którego wchodzi pracownicy naukowcy – reprezentanci poszczególnych instytutów oraz przedstawiciele studentów i doktorantów, czuwa nad planowaniem i wdrożeniem procedur zmierzających do poprawy jakości kształcenia na wydziale, ujednoczeniem procedur związanych z działalnością sfery administracyjnej uczelni mającej związek z jakością kształcenia (godziny pracy dziekanatów, sekretariatów, instytutów, katedr i zakładów, dostępność informacji związanej z tokiem kształcenia, prawidłowego układania planów zajęć, sposobu załatwiania indywidualnych spraw studenckich). Zespół opracowuje treści i koordynuje badania ankietowe przeprowadzane na WH. Organem kontrolnym w stosunku do WZZJK jest WZOJK. Do kompetencji WZOJK należy ocena realizacji działań WZZJK i ich zgodności z zarządzeniami władz UG, władz WH, Uczelnianego Zespołu ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia i Senackiej Komisji Kształcenia oraz dokonywanie okresowej oceny prac WZZJK po zakończeniu r. akademickiego. Kilkuletnie funkcjonowanie powyższego systemu potwierdziło jego funkcjonalność i efektywność.

Istotnym ogniwem nadzoru merytorycznego i organizacyjnego nad kierunkiem jest dyrekcja IH. Na czele instytutu stoi dyrektor, który zapewnia warunki prowadzenia działalności dydaktycznej i kieruje RIH. Kwestie programowe są w kompetencjach RP IH.

10.2. Zasady projektowania, dokonywania zmian i zatwierdzania programu studiów.

Modyfikacje i doskonalenie programów kształcenia na kierunku *Historia* podejmowane są w trakcie prac RP IH. Istnieje ona od 2012 r. i składa się z 10 pracowników IH pod przewodnictwem z-cy dyrektora Instytutu. Zadaniem RP IH jest m.in. dostosowywanie programów studiów do zmian uregulowań prawnych, opracowanie opisu efektów kształcenia, monitorowanie przyporządkowania poszczególnym przedmiotom/modułom odpowiednich typów zajęć, analiza prawidłowości przypisania punktów ETCS poszczególnym przedmiotom, analiza sposobów walidacji zakładanych efektów kształcenia czy też wyciąganie wniosków na podstawie zbiorczych wyników przeprowadzonych badań ankietowych studentów. Do kwietnia 2019 roku odbyło się 17 protokołowanych posiedzeń RP IH, na których omawiano zagadnienia dotyczące akredytowanego kierunku. Wyniki prac RP IH podlegają zaopiniowaniu przez RIH i WZZJK. Projekty nowych programów oraz zmian, które zostały opracowane przez Radę w związku z poprawą jakości kształcenia są zgłaszane przez dyrektora IH w formie wniosków do RWH, która jest organem uchwałodawczym w tym zakresie.

10.3. Sposoby i zakres bieżącego monitorowania oraz okresowego przeglądu programu studiów na ocenianym kierunku oraz źródła informacji wykorzystywanych w tych procesach.

Monitorowanie programu kształcenia i jego efektów odbywa się poprzez okresowe przeglądy i analizy programów nauczania. W trakcie posiedzeń RP IH analizowane są wnioski samych członków RP IH jako i przedkładane pisemne wnioski wykładowców, a także dyskutowane są postulaty samych studentów oraz interesariuszy zewnętrznych. Przedmiotem obrad RP IH są także wnioski wynikające z implementacji zmian prawnych dotyczących akademickich programów kształcenia. Podczas odbytych posiedzeń podejmowano liczne zagadnienia dotyczące kierunku *Historia*, pośród których można wymienić np. zmiany w programie *Proseminarium, Wstępu do badań historycznych* na HSSL, wprowadzenie przedmiotu *Technologia informatyczna w archiwach* na specjalności archiwistycznej HSSL oraz *Historia wojskowości* (HSSM od roku 2017/18) czy podjęta na ostatniej RP decyzja o wprowadzeniu od 2019/20 roku przedmiotu *Prasoznawstwo* na HSSM. RP IH jest miejscem, gdzie nie tylko omawia się bieżące zagadnienia organizacyjne kierunku (np. zmiany w przydziale punktów ETCS, przesunięcia semestralne przedmiotów, aktualizacje sylabusów), ale i podejmuje się próby wyznaczenia kierunku perspektywicznych zmian i wypracowania optymalnego modelu kształcenia, tak aby dostosować program studiów historycznych na UG do wymagań współczesności (np. projekt takich generalnych modyfikacji dyskutowano na posiedzeniu RP IH 8.06.2018).

10.4. Sposoby oceny osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów ocenianego kierunku, z uwzględnieniem poszczególnych etapów kształcenia, jego zakończenia oraz przydatności efektów uczenia się na rynku pracy lub w dalszej edukacji, jak też wykorzystania wyników tej oceny w doskonaleniu programu studiów.

Dokumentem, który opisuje stosowane w UG sposoby oceny osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów kierunku *Historia*, jest *Zarządzenie nr 50/R/15 Rektora Uniwersytetu Gdańskiego z dnia 1 czerwca 2015 roku w sprawie weryfikacji osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia w Uniwersytecie Gdańskim* (https://bip.ug.edu.pl/sites/default/files/nodes/akty_normatywne/83789/files/zalz50r15.pdf). Dodatkowym

elementem systemu poprawy jakości kształcenia są informacje zwrotne od samych studentów. Jest to możliwe poprzez ankietyzację (papierową) przeprowadzaną przez dyrekcję IH w każdym roku akademickim na przemian, raz w semestrze zimowym, a w następnym roku w semestrze letnim. Ankieta przeprowadzana jest na wszystkich zajęciach prowadzonych przez pracowników IH UG w okresie 14 dni wyznaczonych na przeprowadzenie ankiety. Przykładowo w semestrze letnim r. akad. 2014/15 ankiety wypełniono na 112 zajęciach (łącznie 1510 ankiet studenckich), w semestrze zimowym r. akad. 2015/16 ankiety wypełniono na 144 zajęciach (2210 ankiet) a w semestrze letnim 2016/17 ankiety wypełniono na 141 zajęciach (łącznie 1929 ankiet studenckich). W roku akademickim 2017/18 została przeprowadzona w dniach od 4 do 17 grudnia 2017 roku. Ankietyzacja objęła 131 zajęć dydaktycznych, a studenci wypełnili łącznie 1897 ankiet. Szeroki zakres ankietyzacji dostarcza co roku obfitego materiału do analizy jakości procesu kształcenia. Corocznie zbiorcze wyniki ankietyzacji są omawiane na posiedzeniu RIH, a w warstwie szczegółowej na zebraniach pracowników naukowych poszczególnych Zakładów lub na spotkaniach pracowników Zakładów z władzami IH. Należy podkreślić wysoki poziom ocen bardzo dobrych i dobrych.

10.5. Zakres, formy udziału i wpływu interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów, i interesariuszy zewnętrznych na doskonalenie i realizację programu studiów.

Każdy interesariusz wewnętrzny (pracownik lub student) ma możliwość wywierania wpływu na doskonalenie programu kształcenia. Pracownicy mogą to czynić na posiedzeniach RIH lub RWH, RP IH, zgłaszać wnioski indywidualnie lub poprzez kierowników zakładów naukowych IH. Natomiast głównym sposobem wpływu studentów na doskonalenie programu kształcenia jest zasiadanie ich przedstawicieli w powyższych gremiach, a także spotkania z dyrekcją IH. Odbywają się one przynajmniej raz w roku oddzielnie dla każdego kierunku studiów. Spotkania ze studentami kierunku *Historia*, które organizowane są od maja 2015 roku, dają możliwość poznania opinii studentów na temat aktualnych programów studiów i przebiegu procesu kształcenia we wszystkich jego wymiarach (np. organizacyjnym, personalnym). W protokołowanych spotkaniach ze studentami akredytowanego kierunku uczestniczą władze IH oraz opiekun kierunku. Na spotkaniach studenci zgłaszają różnorodne postulaty zarówno o charakterze programowym jak i organizacyjnym, nierzadko bardzo dyskusyjne, ale zawsze będące odzwierciedleniem nurtujących społeczność studencką problemów. Na spotkaniu w dniu 23.05.2017 roku studenci przedstawili opinie i postulaty dotyczące np. ilości godzin z określonych przedmiotów, funkcjonowania lektoratów i możliwości zapisywania się na nie, korelacji pomiędzy wykładami a ćwiczeniami, zawartości sylabusów oraz technicznych aspektów funkcjonowania portalu studenta. Podnoszono także kwestię tzw. okienek w planach zajęć oraz możliwości ich ograniczenia. Z kolei na spotkaniu 31.05.2018 roku studenci kierunku *Historia* wskazywali na potrzebę usprawnienia procesu zapisywania się na wykłady monograficzne i uzyskania dogłębniejszej informacji przed wyborem specjalizacji na początku I roku. Postulaty studentów kierunku *Historia* dotyczyły także konkretnych spraw programowych (np. związanych z przesunięciem przedmiotów WOS-skich na SSM czy kontrowersyjnym ograniczeniem ilości zajęć z języka łacińskiego), jak i spraw socjalnych (np. zbyt wysokich cen w bufecie wydziałowym). Niektóre z postulatów studentów stały się przedmiotem obrad RP IH (np. 8.06.2018 r.). Należy stwierdzić, że wspomniane spotkania potwierdzają konieczność stałego kontaktu władz IH ze studentami, a w efekcie tworzenia partnerskich relacji pomiędzy kadrą naukowo-dydaktyczną i środowiskiem studenckim. Wpływ interesariuszy zewnętrznych na doskonalenie programu studiów przedstawiono w punkcie 6.2.

10.6. Sposoby wykorzystania wyników zewnętrznych ocen jakości kształcenia i sformułowanych zaleceń w doskonaleniu programu kształcenia na ocenianym kierunku.

Ostatnia ocena kierunku *Historia* na UG odbyła się w 2013 roku. Uwagi pokontrolne ZO PKA dotyczyły takich spraw jak – infrastruktura dydaktyczna i naukowa, badania naukowe prowadzone przez jednostkę w zakresie obszaru/obszarów kształcenia, do którego przyporządkowany został oceniany kierunek studiów, wsparcie studentów w procesie uczenia się oraz wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia. Do większości uwag dyrekcja IH złożyła stosowne wyjaśnienia (*Uwagi do raportu ZO PKA z 1.07.2013*), uzasadniając sens własnych rozwiązań np. w obszarze jakości kształcenia. Niektóre z przedstawionych wniosków ZO zrealizowano sukcesywnie w następnych latach (2013-19), co było m.in. konsekwencją skutecznych działań władz IH i WH. Należy zaznaczyć, że nastąpiło, dla przykładu, znaczące polepszenie infrastruktury dydaktycznej i technicznej, swoją działalność rozwinęło Naukowe Koło Historyków UG, ugruntował się system zapewnienia jakości kształcenia (ze wszystkimi swoimi ogniwami), a oczywistą sprawą stały się coroczne spotkania dyrekcji IH ze studentami.

Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów

Analiza SWOT programu studiów na ocenianym kierunku i jego realizacji, z uwzględnieniem szczegółowych kryteriów oceny programowej		
	POZYTYWNE	NEGATYWNE
Czynniki wewnętrzne	<p style="text-align: center;">Mocne strony:</p> <ul style="list-style-type: none"> pracownicy – uczeni o dużym potencjale naukowo-dydaktycznym, cieszący się uznaniem w środowisku historyków i mający znaczący dorobek naukowy, ocena A – przyznanie w 2017 roku po raz kolejny kategorii A przez Komitet Ewaluacji Jednostek Naukowych za działalność naukową i badawczo-rozwojową, co stanowi potwierdzenie wiodącej roli Wydziału Historycznego UG w wymiarze regionalnym i ugruntowanej pozycji naukowej w wymiarze krajowym oraz międzynarodowym, wybór specjalizacji – stale uaktualniane, dostosowane do wymogów rynku i oczekiwań studentów program studiów umożliwiający szeroki wybór specjalizacji (łącznie 6 w okresie sprawozdawczym, na SSL, SSM, SNL), kontakty z otoczeniem – rozwinięta i stale wzmocniona współpraca z interesariuszami wewnętrznymi (ankiety, coroczne spotkania władz ze studentami kierunku) oraz zewnętrznymi (spotkania, podpisane umowy, wspólne inicjatywy), co stwarza dobre perspektywy znalezienia pracy po zakończeniu studiów, infrastruktura – odpowiednia dla potrzeb kierunku baza edukacyjna, lokalowa i techniczna umożliwiająca osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów kształcenia. 	<p style="text-align: center;">Słabe strony:</p> <ul style="list-style-type: none"> rekrutacja na studia – mimo wypełniania limitów przyjęć studia podejmuje i faktycznie realizuje znacząco mniejsza liczba studentów, ograniczenia finansowe – ograniczone środki finansowe utrudniają podejmowanie dodatkowych działań zmierzających do uatrakcyjnienia programu studiów (np. brak obligatoryjnych objazdów naukowych) lub blokują działania na rzecz doskonalenia procesu kształcenia (np. wysokie ogólnouczelniane limity dotyczące liczebności grup ćwiczeniowych czy określające proporcje wykładów do ćwiczeń), umiędzynarodowienie i e-nauczanie – wciąż niewielkie zainteresowanie studentów udziałem w programach umożliwiających wymianę wewnątrz krajową (MOST) i międzynarodową (ERASMUS+) oraz niewystarczająca liczba zajęć prowadzonych w językach obcych; niezadowolające wykorzystanie e-learningu i Platformy Edukacyjnej w trakcie zajęć, monitorowanie karier absolwentów – niezadowolający system monitorowania karier absolwentów, studenci a badania naukowe – raczej incydentalne niż powszechne angażowanie się studentów w badania naukowe prowadzone przez pracowników WH.
Czynniki zewnętrzne	<p style="text-align: center;">Szanse:</p> <ul style="list-style-type: none"> atrakcyjność kierunku - konstrukcja programu kształcenia umożliwia studentom i absolwentom wybór drogi zawodowej i naukowej, zgodnej z oczekiwaniami rynku pracy, prestż UG - kluczowa, naukowo-edukacyjna rola Uniwersytetu Gdańskiego na Pomorzu, niskie zagrożenie konkurencją ze strony innych trójmiejskich ośrodków akademickich w kształceniu studentów na kierunkach o podobnym profilu nauczania, potencjał regionu - walory historyczne regionu (Gdańska, Trójmiasto, Pomorza) stwarzają możliwość weryfikacji efektów kształcenia w praktyce, stale rosnąca oferta edukacyjno-muzealna Pomorza stwarza bardzo dobre perspektywy zawodowe dla absolwentów kierunku, perspektywy rozwoju kierunku - utrzymujące się na wysokim poziomie zainteresowanie SSL, SSM, SNL na kierunku <i>Historia</i> (stabilna rekrutacja, wypełnione bez problemów limity przyjęć, racjonalny odsiew), umiędzynarodowienie – wyraźny wzrost zainteresowania wymianą międzynarodową kadry naukowej (np. wyjazdy w ramach ERASMUS+ STA, wykłady zagranicznych uczonych, organizowanie przez kadre i udział w międzynarodowych konferencjach naukowych). 	<p style="text-align: center;">Zagrożenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> Studia i praca – dość częste wśród studentów równoczesne studiowanie na kilku kierunkach lub łączenie studiów z pracą zawodową może niekorzystnie wpływać na osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia, Zarobki absolwentów – średnio atrakcyjne płace w zawodach najczęściej wybieranych przez absolwentów kierunku (nauczyciel, archiwista, muzealnik) wpływają niekorzystnie na liczbę potencjalnych kandydatów na studia historyczne, Polityka kadrowa – obecnie większość pracowników Instytutu Historii jest w najlepszym okresie swych sił twórczych i dydaktycznych (to głównie osoby ze stopniem naukowym doktora habilitowanego), jednakże w perspektywie najbliższych lat w związku z przejściem na emeryturę kilku pracowników, konieczne będzie zagwarantowanie możliwości powiększenia kadry naukowo-dydaktycznej o młodych badaczy, Biurokracja – wzrastająca liczba obciążeń natury administracyjno-biurokratycznej oraz konieczność dostosowania się do zmian zachodzących w otoczeniu prawnym, absorbuje coraz więcej czasu i niekorzystnie wpływa na wydajność naukowo-badawczą pracowników.

(Pieczęć uczelni)

.....
(podpis Dziekana/Kierownika jednostki)

.....
(podpis Rektora)

....., dnia
(miejscowość)